

Broj: UP1 03-1-37-2-429-9/24 xy

Datum: 10.1.2025. godine

Na osnovu člana 40. stav (2) tačka a) Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 49/06, 76/11 i 89/11) i člana 78. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH“ broj 32/02, 102/09 i 72/17), u postupku posrednog inspeksijskog nadzora kod Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine u predmetu utvrđivanja zakonitosti obrade ličnih podataka tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine, sudija Federacije Bosne i Hercegovine, sudija u Bosni i Hercegovini, sudija Republike Srpske, tužilaca Republike Srpske i sudija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u izvještaju o imovini i interesima, sudija, tužilaca i članova Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, inspektor Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini donosi sljedeće:

RJEŠENJE

- I. Nalaže se Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine da obradu ličnih podataka sudija, tužilaca i članova Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine iz izvještaja o imovini i interesima vrši isključivo putem Odjela za provođenje postupaka po izvještajima o imovini i interesima nakon njegove funkcionalne uspostave.
- II. Zabranjuje se Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine da od sudija, tužilaca i članova Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine:
 - a) zahtijeva dokumentaciju propisanu Uputstvom za popunjavanje obrasca izvještaja o imovini i interesima,
 - b) zahtijeva izvještaj o imovini i interesima u elektronskom obliku bez validnog elektronskog potpisa,
 - c) zahtijeva davanje saglasnosti za provjeru podataka iz izvještaja o imovini i interesima.
- III. Nalaže se Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine da osigura adekvatne tehničke i organizacione mjere zaštite podataka iz izvještaja o imovini i interesima, te da u tom kontekstu revidira Plan sigurnosti ličnih podataka u Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine broj: 08-2-1365/2011 od 8.4.2011. godine.
- IV. Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine dužno je bez odlaganja izvršiti naložene mjere iz tačke I. do IV. dispozitiva Rješenja, te o preduzetim aktivnostima u vezi izvršenja naloženih upravnih mjera dužno je obavijestiti Agenciju za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini u roku od 15 dana od dana prijema Rješenja.

Obrazloženje

I. Sadržaj prijave

Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Agencija) zaprimila je prigovor Udruženja tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine, koje zastupa advokat Petar Kovačević, protiv Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće) zbog sumnje u protivzakonitu obradu ličnih podataka tužilaca u izvještaju o imovini i interesima, sudija, tužilaca i članova Vijeća. Uz prigovor je dostavljena punomoć za advokata

koju je potpisala predsjednica Udruženja tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine u ime članova tog Udruženja, da podnese prigovor Agenciji u postupku po izvještajima o imovini i interesima.

Obzirom da je predmetni prigovor podnijelo Udruženje tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno da je punomoć advokatu za zastupanje dala predsjednica tog Udruženja a ne pojedinačno svaki tužilac, u vezi s institutom prigovora ukazujemo na relevantne Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ br. 49/06, 76/11 i 89/11). Naime, članom 30. stav (1) Zakona je propisano da „Kada nosilac podataka ustanovi ili posumnja da su kontrolor ili obrađivač podataka povrijedili njegovo pravo ili da postoji direktna opasnost za povredu prava, može podnijeti prigovor Agenciji radi zaštite svojih prava...“.

Dakle, prigovor protiv kontrolora ili obrađivača može podnijeti samo nosilac podataka, odnosno fizičko lice, lično ili putem punomoćnika, obzirom da se kod zaštite prava na privatnost i obradu ličnih podataka radi o ličnom pravu pojedinca. Shodno navedenom, Udruženje tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine ne može podnijeti prigovor u ime svojih članova niti predsjednica Udruženja može dati punomoć advokatu za zastupanje u ime svih članova Udruženja.

Imajući u vidu da se predmetnim „prigovorom“ osporava zakonitost obrade ličnih podataka podnosioca izvještaja o imovini i interesima, odnosno sudija, tužilaca i članova Vijeća, te da se od Agencije zahtijeva utvrđivanje zakonitosti obrade ličnih podataka tih lica i preduzmu odgovarajuće mjere s tim u vezi, Agencija je podnesak naslovljen kao „prigovor“ razmatrala kao prijavu i po službenoj dužnosti provela postupak posrednog inspeksijskog nadzora kod Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Dakle, prigovor Udruženja tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine se u daljem tekstu označava kao prijava, a Udruženje kao podnosilac prijave.

U prijavi je navedeno da je Odjel za disciplinske postupke i etiku nosilaca pravosudnih funkcija Vijeća, dana 1.10.2024. godine, dostavio e-mail svim sudijama i tužiocima u Bosni i Hercegovini kojim se obavještavaju da je Vijeće na sjednici održanoj 25. i 26.9.2024. godine, usvojilo i potvrdilo raniji zaključak da su podnosioci izvještaja dužni dostaviti početni izvještaj za 2023. godinu na elektronskom obrascu u roku od 90 dana, a koji počinje teći od 1.10.2024. godine. Podnosioci prijave smatraju da je predmetni zaključak Vijeća protivzakonit, jer je u suprotnosti za Zakonom o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o Vijeću) i Zakonom, te predstavlja direktnu opasnost za povredu prava na zaštitu ličnih podataka podnosioca izvještaja iz razloga kako slijedi.

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je u septembru 2023. godine usvojila Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 63/23) kojim je propisano da sudije i tužiocima dostavljaju Vijeću početni i godišnji izvještaj o imovini i interesima. Odredbom člana 27. navedenog zakona je propisano da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja, a primjenjivat će se istekom 90 dana od dana stupanja na snagu. Članom 25. istog zakona je propisan rok za podnošenje izvještaja u roku od 30 dana od dana donošenja propisa iz člana 86i. ovog Zakona.

Nakon toga, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 93/24) kojim se mijenja član 27. Zakona o vijeću iz 2023. godine na način da se odredbe članova 86. do 86e. imaju primjenjivati od 23. marta 2024. godine. Posljednjom izmjenom Zakona o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 50/24)

ponovo se mijenja član 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću iz 2023. godine, na način da se propisuje da se članovi od 86. do 86e. Zakona o Vijeću imaju primjenjivati od 28. februara 2025. godine. Razlozi za donošenje ovih izmjena Zakona o Vijeću su, kako se navodi u obrazloženju, preduzimanje čitavog seta aktivnosti organizacione, operativne i pravne prirode kako bi se stvorili preduslovi za zakonitu primjenu propisa u praksi, a prije svega uspostavljanje Odjela za provođenje postupaka po izvještajima.

Predmetni zaključak Vijeća je u suprotnosti sa članom 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću jer se njime primjenjuju članovi od 86. do 86e. Zakona o Vijeću čija je primjena odgođena do 28. februara 2025. godine. Isto tako, zaključak je u suprotnosti sa članom 86g. Zakona o Vijeću jer se njime nadležnosti Odjela za provođenje postupka po izvještajima delegiraju drugom odjelu. Naime, u skladu sa članom 86g. Zakona o Vijeću jedino taj Odjel ima nadležnost da provodi odredbe tog zakona i drugih propisa o izvještajima. Odjel za disciplinske postupke i etiku nosilaca pravosudnih funkcija nema nadležnost da prikuplja izvještaje o imovini i interesima sudija i tužilaca i nikakvim zaključkom mu se ta nadležnost ne može dodijeliti, jer je to zakonska kategorija.

U prijavi je dalje navedeno da je Vijeće usvojilo Pravilnik Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima („Službeni glasnik BiH“ br. 20/24) i Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima (u daljem tekstu: Pravilnik) kao i Uputstvo za popunjavanje obrasca izvještaja o imovini i interesima sudija, tužilaca i članova Vijeća broj: 15-02-2-2853-1/2024 od 17.7.2024. godine (u daljem tekstu: Uputstvo).

Pravilnik propisuje obrazac izvještaja koji se završava izjavom i saglasnošću za obradu ličnih podataka podnosioca izvještaja što je protivzakonito, jer predmetna saglasnost nije kvalitetna i u suprotnosti je sa definicijom „saglasnost nosioca podataka“ iz člana 3. Zakona, a posljedično i sa članom 5. i 6. Zakona. Prema tvrdnji iz prijave, jedini valjan osnov za zakonitu obradu ličnih podataka u postupku po izvještajima od strane Vijeća je Zakon o Vijeću, jer se nadležnost bilo kojeg organa ne može uslovljavati saglasnošću nosilaca podataka, a s druge strane ne može se obezbijediti valjana saglasnost nosilaca podataka. Također, upitna je validnost, odnosno vjerodostojnost dostavljanja elektronskog obrasca izvještaja u dijelu potpisa podnosioca izvještaja. Sadašnje rješenje predviđa da podnosilac izvještaja upiše svoje ime i prezime na mjestu predviđenom za potpis što je samo po sebi negacija suštine potpisa. Jedino zakonito rješenje dostavljanja elektronskog obrasca izvještaja bilo bi sa elektronskim potpisom podnosioca izvještaja.

Uputstvo u tački 3. propisuje način popunjavanja obrasca izvještaja o imovini i interesima na način da se podnošenje izvještaja vrši na dva načina, elektronski i preporučenom poštom ili lično, u vezi čega se nameće pitanje koji je razlog obrade ličnih podataka u tolikoj mjeri i obimu. Istom tačkom Uputstva se propisuje dostavljanje izvještaja u slučaju nedostupnosti sistema, što izaziva sumnju u pouzdanost istog.

Tačkom 4. Uputstva se propisuje potvrđivanje podataka u izvještaju prilaganjem dokumenata sa primjerima koji se završavaju „*drugi dokumenti koji se odnose na podatke navedene u Izvještaju*“. Podnosioci prijave smatraju da je ovakvo propisivanje proizvoljno i samim tim protivzakonito jer je u suprotnosti sa članom 86. stav (6) Zakona o Vijeću koji glasi: „*Uz izvještaj nosilac pravosudne funkcije prilaže kopiju godišnje prijave poreza na dohodak, kao i druge*

poreske prijave i dokumente koji se odnose na podatke navedene u izvještaju.“ Dakle, radi se o poreskim dokumentima: prijavama, potvrdama i sl.

Dalje, u prijavi se navodi da je prikupljanje dokumenata, a samim tim i ličnih podataka sadržanim u tim dokumentima na opisani način protivustavno. U skladu sa tačkom 2. člana II. Ustava Bosne i Hercegovine, Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda sa njenim protokolima direktno se primjenjuje i ima prioritet nad svim ostalim zakonima. U skladu sa stavom 2. člana 8. navedene Konvencije javna vlast se ne miješa u pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života osim ako je takvo miješanje predviđeno zakonom i ako je to neophodna mjera u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti, ekonomske dobrobiti zemlje, sprečavanje nereda ili sprečavanje zločina, zaštite zdravlja i morala ili zaštite prava i sloboda drugih. Zahtjev da se uz godišnji izvještaj dostavljaju dokumenti koji se odnose na sve podatke navedene u izvještaju je protivustavan jer nije neophodan u demokratskom društvu, a u suprotnosti je sa članovima 86b., 86c. i 86d. Zakona o Vijeću. Jedini i nesporan cilj provjera prijavljenih podataka i analiza istih je utvrđivanje nespojivih aktivnosti potencijalnog sukoba interesa podnosilaca prijave. Zahtijevanje dostavljanja kopija svih ugovora, faktura, računa i slično, nije nužno za zakonitu svrhu, a dodatno se može smatrati praćenjem podnosilaca izvještaja i njihovim profilisanjem u svrhu donošenja odluka koje se na njih odnose, što je neprihvatljivo. Osim toga, dostavljanje tih dokumenata je izvjesna obrada i posebne kategorije ličnih podataka, koja je načelno zabranjena članom 9. Zakona. Sve informacije koje se obrađuju u vezi sa izvještajima o imovini i interesima tužilaca i sudija su njihovi lični podaci. Obrada ličnih podataka na predmetni način je u suprotnosti sa osnovnim principom obrade ličnih podataka da se isti obrađuju na zakonit način – član 4. tačka a) Zakona i principom mjere i obima koji je neophodan da bi se ispunila svrha – član 4. tačka c) Zakona.

Podnosioci prijave tvrde da Vijeće, kao kontrolor, nije preduzelo sve tehničke i organizacijske mjere u cilju zaštite ličnih podataka, o čemu govori činjenica da je Vijeće prijavilo Agenciji zbirku ličnih podataka pod nazivom Registar izvještaja uspostavljenu 1.10.2024. godine, a da su preduzete mjere zaštite dokumentom broj: 08-2-1365/2011 od 8.4.2011. godine. Adekvatne mjere su preduzete 13 godina prije nego što je zbirka uspostavljena, što je nelogično i nemoguće da se ispune obaveze iz člana 11. Zakona i Pravilnika o načinu čuvanja i posebnim mjerama tehničke zaštite ličnih podataka, posebno u pogledu Plana sigurnosti ličnih podataka. Vijeće je 1.10.2024. godine uspostavilo Registar izvještaja koji je propisan članom 86e. Zakona o Vijeću, a taj član se primjenjuje od 28.2.2025. godine, što je očigledno protivzakonito.

U konačnici, podnosioci prijave smatraju da se mora uzeti u obzir priroda, opseg, kontekst i svrha obrade ličnih podataka, kao i obrada ličnih podataka putem novih tehnologija. Opravdan je strah podnosilaca izvještaja, imajući u vidu osjetljivost i značaj podataka koji daju, a s druge strane loša zakonska rješenja koja sama po sebi predstavljaju rizik. Dovoljno je navesti član 26. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 63/23) koji propisuje da će se u roku od godinu dana donijeti novi Zakon o Vijeću koji će biti usklađen sa standardima EU što podrazumijeva i usklađivanje sa Opštom uredbom o zaštiti podataka. „Rok je istekao a zakona nema.“ Osim toga, Bosna i Hercegovina se obavezala da će zakonodavstvo usklađivati i sa dokumentima i standardima Ujedinjenih nacija i Vijeća Evrope, od čega uvijek polazi i Venecijanska komisija Vijeća Evrope, kao i od osnovnih načela unutrašnjeg zakonodavstva.

Podnosioci prijave kao nosioci podataka su u potpunosti svjesni potrebe unapređenja integriteta, poštenja i odgovornosti nosilaca pravosudnih funkcija, jer je to i u njihovom interesu. Isti tvrde da nemaju nikakav problem da daju podatke o imovini i interesima, da se određeni podaci učine

dostupnim javnosti, da se vrši zakonita provjera i da snose posljedice u slučaju bilo kakve odgovornosti. Međutim, isti nisu mogli očekivati niti očekuju da se njihovi podaci obrađuju na predmetni način, jer bi time bili dovedeni u nelagodnu, neizvjesnu i nesigurnu situaciju.

Imajući u vidu okolnosti predmeta, podnosioci prijave predlažu da Agencija u skladu sa članom 207. Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“ br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16) donese privremeno rješenje kojim se zabranjuje Vijeću da obrađuje lične podatke u postupku po izvještajima o imovini i interesima, dok stvar ne riješi konačnim rješenjem. Također predlažu da Agencija, u skladu sa članom 8. Pravilnika o postupku po prigovoru nosilaca podataka u Agenciji za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini, riješi predmetnu stvar po skraćenom postupku. Na kraju, podnosioci prijave zahtijevaju od Agencije da zabrani Vijeću obradu ličnih podataka u postupku po izvještajima o imovini i interesima dok se za to ne steknu zakonski uslovi.

U prilogu prijave je dostavljeno sljedeće:

- e-mail Vijeća upućen svim sudijama i tužiocima u pravosuđu BiH od 1.10.2024. godine 11,40h, 1.10.2024. godine 12,48h i 18.10.2024. godine 15,13h;
- Informacija Vijeća o popunjavanju i dostavljanju izvještaja o imovini i interesima sudija i tužilaca za 2023. godinu br. 15-09-10-3507-1/2024 od 30.9.2024. godine;
- Obrazloženje Prijedloga zakona objavljenog u „Službenom glasniku BiH“ br. 50/24;
- Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima br. 15-02-2-1106-3/2024 od 17.7.2024. godine
- Prva i zadnja stranica Pravilnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima;
- Uputstvo za popunjavanje obrasca izvještaja o imovini i interesima sudija, tužilaca i članova Vijeća br. 15-02-2-2853-1/2024 od 17.7.2024. godine;
- Obrazac evidencije o zbirci ličnih podataka Registar izvještaja;
- Punomoć za zastupanje od 30.10.2024. godine.

II. Sadržaj izjašnjenja

Agencija je aktom broj: UP1 03-1-37-2-429-2/24 xy od 13.11.2024. godine, zatražila od Vijeća da dostavi pismeno izjašnjenje na navode iz prijave, te naročito informacije o:

- pravnom osnovu i svrsi traženja od tužilaca, sudija i članova Vijeća da dostave Izvještaj za 2023. godinu, u roku od 90 dana počev od 1.10.2024. godine,
- pravnom osnovu i svrsi obrade ličnih podataka iz Izvještaja u Odjelu za disciplinske postupke i etiku nosilaca pravosudnih funkcija Vijeća,
- propisu kojim je utvrđena vrsta i obim ličnih podataka u Izvještaju,
- tehničkim i organizacionim mjerama za sigurnost ličnih podataka iz Izvještaja i dokaza dostavljenih uz isti.

Također, zatražen je važeći plan sigurnosti podataka kojim su utvrđene tehničke i organizacione mjere u Vijeću.

Vijeće je dostavilo svoje izjašnjenje aktom broj: 15-02-2-3956-4/2024 od 22.11.2024. godine, u kojem je navelo da pravni osnov proizilazi iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 63/23) objavljen 15.9.2023. godine, gdje se u članu 21.

navodi da se član 86. mijenja i na osnovu istog su sudije i tužioci dužni dostavljati Vijeću svoj početni i godišnji izvještaj o imovini i interesima, uključujući i način i vrijeme sticanja i nabavnu vrijednost, o prihodima, interesima, obavezama, troškovima i garancijama za sebe, bračnog i vanbračnog partnera, roditelje i djecu i druga lica s kojima žive u zajedničkom domaćinstvu.

U članu 86i. Zakona o Vijeću se navodi da Vijeće posebnim pravilnikom reguliše dodatne detalje u vezi s oblikom obrasca izvještaja, uključujući i priloge koji se uz njega podnose, rokovima i postupcima podnošenja izvještaja, izuzecima od pristupanja podacima, operativnim aspektima rada Odjela unutar Sekretarijata uključujući i savjetodavnu ulogu stručnjaka, uspostavljanjem i vođenjem evidencije odnosno registra izvještaja, postupkom i dinamikom provjere izvještaja, te postupkom sklapanja sporazuma o saradnji s organima, institucijama i drugim pravnim licima iz člana 86c. stav (6) ovog zakona. Član 86k. Zakona o Vijeću navodi da se odredbe ovog poglavlja o izvještajima o imovini i interesima jednako primjenjuje na sve članove Vijeća.

Dalje se navodi da je članom 24. Zakona o Vijeću propisano da će u roku od 45 dana od dana početka primjene ovog zakona, Vijeće donijeti ili uskladiti važeće propise iz člana 6a., 10a, 85, 86b, 86f, 86g i 86i. ovog zakona. Članom 25. istog zakona je propisao da sudije i tužioci koji se zateknu na funkciji u vrijeme stupanja na snagu ovog zakona, dužni su podnijeti izvještaj o imovini i interesima u skladu sa zakonom u roku od 30 dana od dana donošenja propisa iz člana 86i. ovog zakona. U članu 27. je predviđeno da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjivat će se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu.

Vijeće ukazuje na odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 9/24) objavljen 6.2.2024. godine, koji u članu 4. navodi da se u članu 27. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 63/23), dodaje interpunkcijski znak i riječi „izuzev čl. 86. do 86e, koji će se primjenjivati od 23. marta 2024. godine“. Shodno članu 5. ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

Vijeće nadalje ukazuje na odredbe Zakona o izmjenama Zakona o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 50/24) objavljen 23.7.2024. godine, koji u članu 1. navodi da se u Zakonu o Vijeću u članu 27. stav (1) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 63/23) mijenjaju riječi „od 23. marta 2024. godine“ riječima „od 28. februara 2025. godine“. U članu 2. je navedeno da sva lica imenovana u periodu od 23.3.2024. godine do 28.2.2025. godine mogu stupiti na dužnost, a provjera izvještaja o imovini i interesima će biti izvršena nakon uspostavljanja Odjela za provođenje postupka po izvještajima. Ako ishod provjere bude negativan, bit će pokrenut disciplinski postupak u skladu sa pravilima iz člana 86d. stav (3), (4) i (5). Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

Pored naprijed navedenog, Vijeće ukazuje na odredbe člana 86. Zakona o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 25/04, 93/05, 15/08 i 48/07) koje propisuju da sudije i tužioci dostavljaju Vijeću godišnji finansijski izvještaj u kojem navode aktivnosti koje su obavili izvan svoje dužnosti sudije, odnosno tužioca, uključujući iznose koje su naplatili. Finansijski izvještaj uključuje informacije o bračnom drugu i djeci s kojom žive u istom domaćinstvu, a koji posjeduju dionice ili učestvuju u rukovođenju privatnim ili javnim preduzećima i udruženjima, uključujući političke partije. Vijeće šalje obrasce za finansijske izvještaje, a može tražiti i

dodatne informacije. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 63/23) je propisano da isti stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjivat će se istekom 90 dana od dana stupanja na snagu. Svim narednim izmjenama Zakona o Vijeću nije vršena intervencija u pogledu stupanja na snagu zakona koji je stupio na snagu 23. septembra 2023. godine, već je naknadno samo i isključivo vršeno prolongiranje početka primjene pojedinih zakonskih odredbi (pro futuro) i to inicijalno u februaru 2024. godine na način da se u članu 27. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 63/23), dodaje interpunkcijski znak i riječi „izuzev čl. 86. do 86e, koji će se primjenjivati od 23. marta 2024. godine“. Dakle, odredbe u vezi sa izvještajima o imovini i interesima su stuple na snagu jer to nije dovedeno u sumnju ni jednom normativnom intervencijom nakon septembra 2023. godine.

U pogledu obrazloženja prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću, Vijeće navodi da je rok za odlaganje primjene navedeno radi „osiguranje dodatnog vremena potrebnog za osnivanje Odjela za provođenje postupka po izvještajima“. Dakle, razlog je praktične primjene, a zakonodavac je svjesno ostavio rok od 90 dana u kojem su odredbe na snazi čime se osigurava zakonski osnov za Vijeće da u tom periodu izvrši niz radnji i aktivnosti kao predušlov za početak primjene Zakona, kao što je usvajanje niza propisa i noveliranje postojećih. Iz navedenog je vidljivo da je jedini razlog koji je zakonodavca opredijelio za prolongiranje početka primjene zakona objektivna okolnost nemogućnosti promptne uspostave Odjela za provođenje postupka po izvještajima koji je ovlašten za kontrolu i uvođenje sistema supstancijalnih posljedica primjene predmetnih izmjena i dopuna. Vijeće naglašava da je predmetni zakon, tj. sve odredbe uključujući i odredbe o izvještajima o imovini i interesima, u primjeni od 23.12.2023. godine. I prije normativne intervencije iz septembra 2023. godine, odredbom člana 86. Zakona o Vijeću je propisana obaveza podnšenja godišnjih finansijskih izvještaja sudija i tužilaca. Dakle, sve i da predmetne odredbe nisu na snazi, a u postojećem vakumu prolongiranja predmetnih odredaba, to bi značilo da su na snazi ranije važeće odredbe koje su također zakonom iz 2004. godine propisivale obavezu dostavljanja finansijskih izvještaja. To znači da zakonodavac izmjenama iz septembra 2023. godine nije nametnuo nikakvu novu onavezu u smislu člana 86. Zakona-dostavljanja izvještaja o imovinu.

Vijeće tvrdi da su sudije i tužioci po ranijem propisu bili obavezni dostavljati godišnje izvještaje o imovini, dok prema novom propisu, član 86. Zakona o vijeću, propisane su iste obaveze dostavljanja godišnjeg izvještaja o imovini koje koincidiraju sa ranijim propisom. Jedina razlika je što je novim propisom taksativno nabrojan sadržaj obrasca, što znači da je i primjenom ranijeg pravnog osnova Vijeće moglo promijeniti sadržaj obrasca, što je i učinjeno i nikada nije osporena zakonitost ili ustavnost takvog postupanja, te ga hipotetički usaglasit u cijelom sadržaju kakav je propisan novim taksativnim zakonskim osnovom iz razloga što nije bilo ograničenja u pogledu sadržaja obrasca. Sadržajno, novi obrazac izvještaja o imovini i interesima predstavlja evoluirani raniji obrazac.

Od 23.3.2024. godine do usvajanja Zakona o izmjeni Zakona o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 50/24), cjelokupan zakon, pa i odredbe člana 86. do 86e. Zakona o Vijeću je bio u primjeni, što znači da je puna četiri mjeseca nakon odgode primjene odredaba u vezi izvještavanja o imovini i interesima ovaj zakon bio u primjeni i samim tim i ovlaštenja koja je zakonodavac propisao.

U obrazloženju prijedloga zakona iz 2024. godine kojim se prolongira početak primjene zakona do 28.2.2025. godine, kao razlog je navedeno da u ostavljenom roku nisu odobrena finansijska

sredstva potrebna za potpunu primjenu zakona, te je potrebno odrediti dodatno vrijeme za osiguranje finansijskih sredstava potrebnih za potpunu primjenu zakona i već prolongirani rok dodatno prolongirati. Za implementaciju zakona koja podrazumijeva set aktivnosti organizacione, operativne i pravne prirode koje je neophodno preduzeti kako bi se omogućila primjena propisa u praksi potrebno je ostaviti duži rok za početak primjene odredbi člana 86. do 86e. Navedeno znači da predmetne odredbe zakona nisu u primjeni iz razloga objektivne prirode neuspоставe Odjela za provođenje provjere po izvještajima. Predmet prolongiranja nikada nisu bile odredbe člana 86i. Zakona o Vijeću, te je bitno ukazati na odredbu člana 25. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću koja propisuje da su sudije i tužioc i koji se zateknu na funkciji u vrijeme stupanja na snagu zakona dužni podnijeti izvještaj o imovini i interesima u skladu sa ovim zakonom u roku od 30 dana od dana donošenja propisa iz člana 86i. istog zakona. Ta obaveza nije prolongirana zakonom u vezi početka primjene pojedinih odredaba.

Vijeće je u februaru 2024. godine usvojilo Pravilnik Vijeća u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima iz člana 86i. Zakona, te u julu 2024. godine dodatne izmjene navedenog Pravilnika, kao i zaključke u vezi dostavljanja izvještaja za 2023. godinu u periodu oktobar-decembar 2024. godine. I ranije važećim zakonom je bilo propisano ovlaštenje Vijeća da utvrđuje obrazac izvještaja, kao i noveliranim odredbama zakona iz septembra 2023. godine, te je jasno da prolongiranje početka primjene pojedinih odredaba zakona nije imalo za cilj odgodu obaveze dostavljanja izvještaja niti davanja prava utvrđivanja sadržaja obrasca izvještaja, već isključivo prolongiranje mehanizma utvrđenih posljedica propisanih zakonom zbog nemogućnosti uspostave funkcionalnog Odjela.

Obzirom da će se obrazac izvještaja popunjavati elektronskim putem, Vijeće je na sjednici održanoj u martu 2024. godine usvojilo zaključak da će podnosioci izvještaja biti dužni dostaviti početni izvještaj (za prethodnu kalendarsku godinu) u roku od 90 dana od usvajanja Uputstva za popunjavanje obrasca izvještaja, a koje je usvojeno u julu 2024. godine, kao i zaključak da rok od 90 dana počinje teći od 1.10.2024. godine.

Vijeće ističe da u skladu sa svojim nadležnostima iz člana 17. Zakona o Vijeću provodi aktivnosti na uspostavi Odjela za provođenje postupka po izvještajima. Obzirom da taj Odjel nije uspostavljen u predviđenom roku, Vijeće je putem svojih stalnih tijela preuzelo obavezu implementacije svih aktivnosti vezanih za donošenje podzakonskih akata i provođenje aktivnosti na prikupljanju izvještaja, a sve s ciljem potpune funkcionalnosti Odjela po završetku procesa popunjavanja radnih mjesta u istom, shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Vijeću. Shodno navedenom, u skladu sa članom 7. Odluke o formiranju stalnih komisija Vijeća broj: 08-07-2-2765/2020 od 22.10.2020. godine, Stalna komisija za etiku, integritet i odgovornost sudija i tužilaca je nadležna za razmatranje, davanje preporuka, te utvrđivanje nacrt a akata u oblasti etike, integriteta i odgovornosti, posebno za praćenje propisa o podnošenju i obradi finansijskih izvještaja sudija i tužilaca, te unapređenje njihovog sadržaja i promjene. S tim u vezi, navedena Stalna komisija ima obavezu praćenja i primjene propisa u vezi s izvještajima u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o Vijeću, a podršku u radu joj je pružao Odjel za integritet nosilaca pravosudne funkcije, što podrazumijeva operativnu i administrativnu podršku u smislu izrade nacrt a dokumenata, dopisa i slično, kao i prijem i otpremanje pošte u vezi s navedenim.

Vijeće navodi da se obrada podataka iz izvještaja ne vrši u Odjelu za disciplinske postupke i etiku nosilaca pravosudnih funkcija Vijeća, te ukazuje na odredbe člana 20. Pravilnika Vijeća

u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima („Službeni glasnik BiH“ br. 20/24). Shodno tim odredbama, kreiran je softver za podnošenje izvještaja i nakon što se isti popuni elektronskim unosom podataka u web obrazac, elektronsko podnošenje izvještaja podrazumijeva za Vijeće isključivo prijem informacije da je sudija ili tužilac podnio elektronski izvještaj Vijeću. Pristup izvještajima i povezanim informacijama, shodno članu 22. Pravilnika o izmjeni Pravilnika Vijeća u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima, imeti će isključivo uposlenici Odjela za provođenje postupka po izvještajima, izuzetno angažovani stručnjaci za vanjsko praćenje rada Odjela i disciplinskih postupaka, te ovlaštene zaposlenici Odjela za IKT u mjeri u kojoj je to neophodno za vršenje njihove dužnosti-tehničko održavanje i podrška elektronskom sistemu za podnošenje izvještaja.

Dakle, informaciju Vijeća o popunjavanju i dostavljanju izvještaja o imovini i interesima sudija i tužilaca za 2023. godinu, putem e-mala jeste dostavio Odjel za disciplinske postupke i etiku NPF, ali isti ne vrši i nema pravo vršiti obradu ličnih podataka kako je to navedeno u prijavi.

Vrsta i obim ličnih podataka u izvještaju je predviđena članovima 86. i 86a. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 63/23), a u članu 86i. je navedeno da Vijeće posebnim pravilnikom reguliše dodatne detalje u vezi s oblikom obrasca izvještaja, uključujući priloge koji se uz njega podnose, rokovima i postupcima podnošenja izvještaja, izuzecima od pristupanja podacima, operativnim aspektima rada Odjela unutar Sekretarijata, uključujući savjetodavnu ulogu stručnjaka, uspostavljanjem i vođenjem evidencije odnosno registra izvještaja, postupkom i dinamikom provjere izvještaja, te postupkom sklapanja sporazuma o saradnji s organima, institucijama i drugim pravnim licima iz člana 86c. stav (6) ovog zakona.

U vezi tehničkih i organizacionih mjera za sigurnost ličnih podataka iz izvještaja i dokaza dostavljenih uz isti, Vijeće ističe da je pored Plana sigurnosti ličnih podataka u Vijeću broj: 08-2-1365/2011 od 8.4.2011. godine, donijelo i usvojilo sljedeće dokumente:

- Politika sigurnosti pravosudnog informacionog sistema Bosne i Hercegovine broj: 09-29-1-3231/2016 od 10.11.2016. godine
- Odluka o usvajanju Politike sigurnosti informacija i upravljanja informacijsko-komunikacijskim servisima Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine broj: 09-29-1-2429-1/2022 od 7.7.2022. godine (ovom Odlukom se usvaja Politika sigurnosti informacija i upravljanja informacijsko-komunikacijskim servisima Vijeća, te se uspostavlja Integrisani sistem upravljanja (ISO 20000-1, ISO 27001))
- Odluka o minimalnim mjerama fizičke i tehničke zaštite prostorija Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine broj: 09-29-1-636-8/2023 od 10.11.2023. godine.

Vijeće je 2024. godine certificirano sljedećim certifikatima za informacijsku sigurnost:

- ISO/IEC 27001:2022 Informacijska sigurnost, kibernetiča sigurnost i zaštita privatnosti – Sistemi za upravljanje sigurnošću informacija
- ISO/IEC 20000-1:2018 Informaciona tehnologija – Upravljanje uslugama.

U konačnici, Vijeće ukazuje na činjenicu da je za potrebe implementacije Zakona o Vijeću uspostavljena zbirka ličnih podataka „Registar izvještaja – Evidencija o imovini i interesima sudija, tužilaca i članova Vijeća i njihovih bračnih i vanbračnih partnera, roditelja, djece i drugih lica s kojima žive u zajedničkom domaćinstvu“, koja je na propisanom obrascu dostavljena Agenciji 2.9.2024. godine.

U prilogu izjašnjenja, Vijeće je dostavilo fotokopiju Plana sigurnosti ličnih podataka u Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine broj: 09-29-1-2429-1/2022 od 7.7.2022. godine u Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine broj: 08-2-1365/2011 od 8.4.2011. godine.

Izjašnjenje Vijeća je dostavljeno podnosiocima prijave na izjašnjenje. U izjašnjenju podnosilaca prijave od 10.12.2024. godine, navedeno je da Vijeće nije uspjelo dovesti u pitanje navode iz prijave, te je u pojedinim dijelovima kontradiktorno i netačno. Problemi na koje se ukazuje prijavom se mogu podijeliti u tri cjeline, i to na primjenu članova 86. do 86e. Zakona o Vijeću, zatim uspostavljanje Odjela za provođenje postupka po izvještajima, te vrsta, obim, način obrade i zaštita ličnih podataka podnosilaca izvještaja.

Nadalje, nesporno je da Vijeće svojim zaključkom primjenjuje članove 86. do 86e. Zakona o Vijeću, što je protivzakonito i što je Vijeće prepoznalo, ali nije priznalo svojim zaključkom usvojenim na sjednici Vijeća održanoj 27.11.2024. godine, na kojoj je povodom zahtjeva udruženja i punomoćnika „...*usvojen zaključak da zahtjevima nije dovedena u pitanje zakonitost postupanja VSTV BiH u vezi obaveze dostavljanja izvještaja o imovini i interesima, ali je imajući u vidu objektivne faktore praktične prirode u cilju osiguranja kontinuiteta maksimalne fleksibilnosti prema nociocima pravosudne funkcije / obavezim da dostavljaju izvještaje u skladu sa Zakonom, Vijeće donijelo odluku da se produži rok utvrđen ranijim zaključkom Vijeća, a dostavljanje izvještaja o imovini i interesima, sa 31.12.2024. godine na 31.3.2025. godine.*“ U prilogu je dostavljena fotokopija odgovora na zahtjev Udruženja sudija i tužilaca broj: 15-02-2-3956-5/2024 od 28.11.2024. godine.

Podnosioci prijave ističu da je netačan navod u odgovoru Vijeća „...*i primjenom ranijeg pravnog osnova Vijeće moglo promijeniti sadržaj obrasca, što je i činjeno i nikada nije osporena zakonitost ili ustavnost takvog postupanja, te ga hipotetički usaglasiti u cjelosti sadržaju kakav je propisan i novim taksativnim zakonskim osnovom, iz razloga što nije bilo ograničenja u pogledu sadržaja obrasca.*“ Naime, postupkom koji je okončan pravosnažnom presudom Suda BiH broj S1 3 U 032369 19 U od 13.1.2020. godine, Vijeću je zabranjeno da vrši obradu ličnih podataka sudija i tužilaca na način propisan tadašnjim pravilnikom jer je takva obrada protivzakonita.

Podnosioci prijave osporavaju tvrdnje Vijeća da je Zakon o Vijeću bio u potpunosti u primjeni četiri mjeseca nakon odgode primjene odredaba u vezi izvještavanja o imovini i interesima i samim tim sva ovlaštenja koja je zakonodavac propisao. Vijeće pogrešno zaključuje i ne pravi razliku između ovlaštenja Odjela za provođenje postupka po izvještajima koji ne postoji i prava i obaveza podnosilaca izvještaja. U teorijskom smislu, možda je Zakon o Vijeću u tom periodu bio formalno u primjeni, međutim primarno je da nije bilo nadležnog tijela da ga primjenjuje, odnosno Vijeće nije uspostavilo organizacionu jedinicu Odjel za provođenje postupaka po izvještajima koja je jedina nadležna za provođenje odredbi Zakona o Vijeću i drugih propisa o izvještajima od prikupljanja pa nadalje.

Slijedom navedenog, podnosioci prijave ističu neodrživost navoda Vijeća da niko ne obrađuje lične podatke podnosilaca izvještaja u Odjelu za disciplinske postupke i etiku nosilaca pravosudnih funkcija Vijeća i da se u istom ne vrši obrada podataka iz izvještaja, jer je i prikupljanje podataka obrada istih. Država sa jedne strane ima legitimne zahtjeve prema nosiocima podataka, a s druge strane ima pozitivne i negativne obaveze prema istim, u

konkretnom slučaju država ne smije da krši pravo na zaštitu ličnih podataka podnosioca izvještaja.

Poglavljem VIII Zakona o Vijeću - Nespojivost dužnosti sudija i tužilaca sa drugim dužnostima i imunitet, jasno propisuje da je jedina svrha podnošenja izvještaja i provjera „...*utvrđivanje nespojivih aktivnosti i potencijalnog sukoba interesa.*“ U tom smislu je relevantna obavezujuća Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije („Službeni glasnik BiH“-Međunarodni ugovori broj 05/06, Konvencija protiv korupcije). Za ovaj predmet posebno je relevantan član 11. navedene Konvencije (Mjere koje se odnose na sudstvo i tužilaštvo), kao i to što ova Konvencija pravi razliku između preventivnih mjera za sprečavanje sukoba interesa i istraga i krivičnog gonjenja. Zakonom o Vijeću može se propisivati obrada ličnih podataka samo radi sprečavanja sukoba interesa nosilaca pravosudnih funkcija.

Podnosioci prijave ukazuju na principe obrade ličnih podataka iz člana 4. Zakona o zaštiti ličnih podataka, i to principa pravičnosti i zakonitosti, svrhe i proporcionalnosti, propisane u tački a), b) i c). Osim toga, upitna je validnost, odnosno vjerodostojnost dostavljanja elektronskog obrasca izvještaja u dijelu potpisa podnosioca izvještaja, jer sadašnje rješenje predviđa da podnosilac izvještaja upiše svoje ime i prezime na mjestu predviđenom za potpis što je samo po sebi negacija potpisa. Jedino zakonito rješenje dostavljanja elektronskog obrasca izvještaja bi bio sa elektronskim potpisom podnosioca izvještaja.

Prikupljanje dokumenata na takav način nije nužno, prikladno ni proporcionalno. Zahtjevanje dostavljanja kopija svih ugovora, faktura, računa i slično nije nužno za zakonitu svrhu, jer je za istu dovoljno da podnosilac izvještaja dostavi potrebne podatke. Osim toga, to je neprihvatljivo imajući u vidu sadržaj istih, te je izvjesna obrada posebne kategorije ličnih podataka, koja je shodno članu 9. Zakona o zaštiti ličnih podataka zabranjena.

Podnosioci prijave zaključuju da to što se Vijeće nije izjasnilo u pogledu saglasnosti za obradu ličnih podataka koju traže od podnosioca izvještaja, ukazuje na to da Vijeće i samo nije sigurno u zakonitost obrade ličnih podataka podnosioca prigovora, pa se pokušava osigurati saglasnošću.

U pogledu preduzimanja tehničkih i organizacionih mjera za sigurnost ličnih podataka, Vijeće se nije izjasnilo osim što je pobrojalo određene akte i aktivnosti i dostavilo Plan sigurnosti ličnih podataka iz 2011. godine. Obzirom da je Zakonom o Vijeću osnovana nova organizaciona jedinica, Vijeće je moralo ažurirati dokumente, prije svega Plan sigurnosti ličnih podataka iz razloga što se obrada ličnih podataka iz izvještaja vrši u toj jedinici.

Na kraju, podnosioci prijave ističu da je se u Izvještaju Evropske komisije o Bosni i Hercegovini za 2023. godinu navodi „*U odnosu na verziju na koju je mišljenje dala Venecijanska komisija, sistem provjere imovine predviđen usvojenim izmjenama i dopunama je oslabljen u pogledu prava VSTV-a da od fizičkih i pravnih lica traži dodatne informacije.*“

U vezi s predmetom prijave, podnosioci prijave predlažu da Agencija zabrani Vijeću obradu ličnih podataka u postupku po izvještajima o imovini i interesima na način propisan Pravilnikom i Uputstvom, te da zabrani Vijeću obradu ličnih podataka u postupku po izvještajima o imovini i interesima dok se ne uspostavi Odjel za provođenje postupka po izvještajima u punom kapacitetu.

III. Dopuna prijave

Dana 6.1.2015. godine, Agencija je zaprimila zahtjev za priznanje statusa stranke u postupku i dopunu navoda iz prigovora Udruženja tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine, koji su podnijeli advokati iz Advokatskog društva „Ademović, Nožica i partneri“ d.o.o. Sarajevo u ime Udruženja tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine, Udruženja sudija Federacije Bosne i Hercegovine, Udruženja sudija u Bosni i Hercegovini, Udruženja sudija Republike Srpske, Udruženja tužilaca Republike Srpske i Udruženja sudija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obzirom da se prigovor Udruženja tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine se u ovom postupku tretira kao prijava iz naprijed pojašnjenih razloga, to će se navedeni zahtjev tretirati kao dopuna prijave, a podnosioci zahtjeva kao podnosioci prijave.

Dopuna prijave suštinski i sadržajno je usklađena sa predmetnom prijavom, te je dopunjava tvrdnjom da član 86. Zakona o Vijeću nije u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i Zakonom. Član 86. Zakona o Vijeću, između ostalog, propisuje obavezu sudija i tužilaca da Vijeću dostave svoj početni i godišnji izvještaj o imovini i interesima, uključujući i način i vrijeme sticanja i nabavnu vrijednost, o prihodima, interesima, obavezama, troškovima i garancijama za sebe, bračnog i vanbračnog partnera, roditelje i djecu i druga lica s kojima žive u zajedničkom domaćinstvu. Ovakvim propisivanjem obaveze da sudije i tužioci izlože imovinske informacije javnosti po opisanom intenzitetu i obimu tiče se pitanja kontrole imovinskih prava i prava na privatnost, te prava na porodični život, jer se obaveza proširuje i na druge članove porodice sudije ili tužioca. Propisivanjem obaveze dostavljanja ličnih podataka za sebe, bračnog i vanbračnog partnera, roditelje i djecu i druga lica s kojima žive u zajedničkom domaćinstvu, ne samo da nije neophodno proširivanje ove obaveze na sva navedena lica, nego se na taj način neproporcionalno miješa u sferu privatnosti svih navedenih lica.

Kako se u nastavku dopune prijave navodi, prije pokretanja postupka pred Agencijom, predmetna stvar se nastojala riješiti mirnim putem. Međutim, Vijeće nije preduzelo mjere radi otklanjanja negativnih posljedica po podnositelje prijave, nego je samo *de facto* prolongiralo primjenu nezakonite obaveze dostave ličnih podataka sudija i tužilaca, što je *per se* nezakonito.

Dopunom prijave se predlaže da Agencija usvoji kao osnovane sve navode iz prvobitne prijave i dopune prijave, te da donese rješenje kojim će se:

- Vijeću naložiti trajna zabrana obrade ličnih podataka članova svih navedenih udruženja,
- upozoriti Vijeće da prikupljanje i obrada ličnih podataka članova udruženja na način opisan u članu 86. stav (2) tačka a) Zakona o Vijeću nije u skladu sa Zakonom.

U prilogu zahtjeva je dostavljena punomoć navedenih udruženja (6X), zahtjev za uvrštavanjem tačke dnevnog reda i omogućavanjem prezentovanja zahtjeva sudija i tužilaca, izvod iz zapisnika sa sjednice Vijeća od 6.11.2024. godine, izvod iz zapisnika sa redovne sjednice Vijeća održane 27. i 28.11.2024. godine, zapisnik sa sastanka Stalne komisije za legislativu i Stalne komisije za etiku, integritet i odgovornost sudija i tužilaca od 12.11.2024. godine, te odgovor Vijeća na zahtjev sudija i tužilaca od 28.11.2024. godine.

Obzirom na usklađenost dopune sa prvobitnom prijavom, da se istom ukazuje na činjenice propisane Zakonom o Vijeću koji je javno objavljen, te da je uz zahtjev dostavljena

dokumentacija na osnovu koje se može utvrditi pravo stanje stvari, to Agencija od Vijeća nije tražila izjašnjenje na dopunu prijave.

IV. Utvrđeno činjenično stanje

U provedenom postupku je utvrđeno sljedeće:

- *Zakonom o Vijeću, u poglavlju VIII (odredbe člana 82. do 86k.), regulisana su pitanja nespojivosti dužnosti sudije i tužioca sa drugim dužnostima i imunitet.*
- *Odredbama tog poglavlja je propisana obaveza za sudije i tužioce na dostavljanje početnog i godišnjeg izvještaja o imovini i interesima Vijeću, sadržaj izvještaja, uspostavljanje Registra izvještaja o imovini i interesima, uspostavljanje Odjela za provođenje postupka po izvještajima, donošenje posebnog pravilnika u vezi sa izvještavanjem, rokovi za podnošenje izvještaja, te stupanje na snagu zakona.*
- *Samostalnim članom 25. Zakona o Vijeću iz 2023. godine je utvrđeno da sudije i tužioci koji se zateknu na funkciji u vrijeme stupanja na snagu Zakona o Vijeću, dužni su podnijeti izvještaj o imovini i interesima u roku od 30 dana od dana donošenja propisa iz člana 86i. istog zakona.*
- *Samostalnim članom 27. Zakona o Vijeću iz 2023. godine je utvrđeno da odredbe poglavlja VIII stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjivat će se istekom 90. dana od dana stupanja na snagu.*
- *Izmjenama Zakona o Vijeću iz 2024. godine (9/24 i 50/24) utvrđen je izuzetak od primjene u propisanom roku od 90 dana za odredbe 86. do 86e. Zakona o Vijeću, koje će se primjenjivati od 28. februara 2025. godine.*
- *Vijeće je donijelo Pravilnik u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima, te Uputstvo za popunjavanje obrasca izvještaja o imovini i interesima sudija, tužilaca i članova Vijeća.*
- *Pravilnikom je propisan obrazac izvještaja o imovini i interesima, obaveza dostavljanja tog izvještaja u elektronskom i pisanom obliku, te davanje saglasnosti za provjeru podataka iz izvještaja.*
- *Uputstvom je propisan primjer dokumentacije koju je potrebno dostaviti uz izvještaj o imovini i interesima.*
- *Vijeće je na sjednici održanoj 25. i 26. septembra 2024. godine usvojilo zaključkom da će rok za popunjavanje i dostavljanje izvještaja o imovini i interesima trajati 90 dana, počev od 1.10.2024. godine.*
- *Putem Odjela za disciplinske postupke i etiku nosilaca pravosudne funkcije, Vijeće je obavijestilo sve sudije i tužioce o navedenom zaključku i tražilo od istih da dostave izvještaj o imovini i interesima na elektronskom obrascu, u navedenom roku koji je utvrdilo Vijeće.*
- *Vijeće je donijelo Plan sigurnosti broj: 08-02-1365/2011 od 8.4.2011. godine, kojim su utvrđene tehničke i organizacione mjere za zaštitu ličnih podataka.*
- *Na sjednici održanoj 27. i 28. novembra 2024. godine usvojen je zaključak da se produži rok za dostavljanje predmetnog izvještaja sa 31.12.2024. godine na 31.3.2025. godine.*

Prijava je djelimično osnovana.

V. Relevantni propisi

Cilj Zakona o zaštiti ličnih podataka (u daljnjem tekstu: Zakon) je da se na teritoriji Bosne i Hercegovine svim licima, bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, obezbijedi zaštita

ljudskih prava i osnovnih sloboda, a naročito pravo na privatnost u pogledu obrade ličnih podataka koji se na njih odnose.

Zakon je opšti propis koji reguliše obradu i zaštitu ličnih podataka i primjenjuje se na lične podatke koje obrađuju svi javni organi, fizička i pravna lica, osim ako drugi zakon ne nalaže drugačije. U skladu sa članom 3. Zakona:

- **lični podaci** znače bilo koju informaciju koja se odnosi na fizičko lice koje je identificirano ili se može utvrditi identitet lica;
- **nosilac podataka** je fizičko lice čiji se identitet može ustanoviti ili identifikovati, neposredno ili posredno, naročito na osnovu jedinstvenog matičnog broja te jednog ili više faktora karakterističnih za fizički, fiziološki, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog lica;
- **obrada ličnih podataka** podrazumijeva bilo koju radnju ili skup radnji koje se vrše nad podacima, bilo da je automatska ili ne, a posebno prikupljanje, unošenje, organiziranje, pohranjivanje, prerađivanje ili izmjenu, uzimanje, konsultiranje, korištenje, otkrivanje prijenosom, širenje ili na drugi način omogućavanje pristupa podacima, svrstavanje ili kombiniranje, blokiranje, brisanje ili uništavanje;
- **kontrolor** je svaki javni organ, fizičko ili pravno lice, agencija ili drugi organ koji samostalno ili zajedno s drugim vodi, obrađuje i utvrđuje svrhu i način obrade ličnih podataka na osnovu zakona ili propisa;
- **saglasnost nosioca podataka** je svaka konkretna i svjesna naznaka želje nosioca podataka data slobodnom voljom kojom nosilac podataka daje svoj pristanak da se njegovi lični podaci obrađuju.

U smislu navedenih odredbi, podnosioci prijave su nosioci podataka koji su kao nosioci pravosudnih funkcija dužni podnijeti izvještaj o imovini i interesima Odjelu za provođenje postupka po izvještaju Vijeća, u skladu sa Zakonom o Vijeću i provedbenim aktima tog zakona.

Vijeće je kontrolor ličnih podataka podnosioca prijave, koji je putem Odjela za disciplinske postupke i etiku nosioca pravosudne funkcije, obavijestilo podnosioca prijave o donošenju:

- Pravilnika Visokog sudskog i tužilačkog Vijeća Bosne i Hercegovine u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima,
- Uputstva za popunjavanje obrasca izvještaja o imovini i interesima sudija, tužilaca i članova Vijeća, te
- zaključaka Vijeća o obavezi dostavljanja izvještaja o imovini i interesima na elektronskom obrascu u roku od 90 dana, počev od 1.10.2024. godine. Vijeće je naknadno produžilo rok za dostavljanje izvještaja sa 31.12.2024. godine na 31.3.2025. godine.

U članu 4. Zakona su propisani principi obrade ličnih podataka, shodno kojem je kontrolor obavezan da:

- „a) lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način;*
- b) lične podatke koje prikuplja za posebne, izričite i zakonite svrhe ne obrađuje na bilo koji način koji nije u skladu sa tom svrhom;*
- c) lične podatke obrađuje samo u mjeri i obimu koji je neophodan za ispunjenje određene svrhe;*
- d) obrađuje samo autentične i tačne lične podatke, te da ih ažurira kada je to potrebno;*
- e) lične podatke koji su netačni i nepotpuni, s obzirom na svrhu zbog koje su prikupljeni ili se dalje obrađuju, izbriše ili ispravi;*
- f) lične podatke obrađuju samo u vremenskom periodu koji je neophodan za ispunjenje svrhe u koju su podaci prikupljeni;*

- g) lične podatke čuva u formi koja dopušta identifikovanje nosioca podataka ne duže nego što je to potrebno za svrhu u koju su podaci prikupljeni ili se dalje obrađuju;
- h) osigura da se lični podaci koji su prikupljeni u različite svrhe ne objedinjuju ili kombiniraju.“

Princip pravičnosti i zakonitosti podrazumijeva obradu ličnih podataka na osnovu saglasnosti nosioca podataka u smislu člana 5. Zakona ili bez saglasnosti ukoliko je ispunjen jedan od uslova iz člana 6. Zakona. Shodno odredbama člana 6. Zakona, kontrolor može obrađivati lične podatke bez saglasnosti nosioca ličnih podataka ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

- „a) ako vrši obradu ličnih podataka u skladu sa zakonom ili je obrada neophodna da bi se ispunile nadležnosti utvrđene zakonom;
- b) ako je neophodno da nosilac podataka na vlastiti zahtjev pristupi pregovorima o ugovornom odnosu ili da se ispune obaveze koje su dogovorene s kontrolorom;
- c) ako je neophodno da se zaštite vitalni interesi nosioca podataka mora se bez odgađanja pribaviti saglasnost nosioca podataka ili se mora prekinuti obrada podataka, a prikupljeni podaci moraju se uništiti;
- d) ako je obrada ličnih podataka potrebna za ispunjenje zadatka koji se izvršava u javnom interesu;
- e) ako je neophodna zaštita zakonitih prava i interesa koje ostvaruje kontrolor ili treća strana, i ako ova obrada ličnih podataka nije u suprotnosti s pravom nosioca podataka da zaštiti vlastiti privatni i lični život;
- f) ako je neophodno za izvršavanje legitimnih aktivnosti političkih stranaka, udruženja građana, sindikalnih organizacija i vjerskih zajednica osim gdje prevladavaju interesi za osnovna prava i slobode nosioca podataka nad aktivnostima, posebno pravo na privatnost u odnosu na obradu ličnih podataka.“

Princip svrhe iz člana 4. stav (1) tačke b) Zakona propisuje obradu ličnih podataka isključivo u skladu sa posebnom, izričitom i zakonitom svrhom zbog koje se podaci obrađuju.

Princip proporcionalnosti iz člana 4. stav (1) tačke c) Zakona propisuje obradu ličnih podataka samo u mjeri i obimu koji je neophodan za ispunjenje određene svrhe. Ovaj princip znači da, ukoliko određeni zakon ne propisuje koji podaci se imaju obrađivati u određenu svrhu, onda se uzima minimalan obim ličnih podataka koji je neophodan da bi se ostvarila svrha takve obrade podataka.

Princip svrhe i proporcionalnosti su u uskoj vezi i oba definišu obradu ličnih podataka koji su ograničeni samo na tu konkretnu svrhu, te primjereni i relevantni za istu svrhu.

Za ispunjavanje obaveza o sigurnosti ličnih podataka, relevantan je član 11. Zakona i Pravilnik o načinu čuvanja i posebnim mjerama tehničke zaštite ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj: 67/09).

Član 11. Zakona propisuje:

„(1) Kontrolor podataka i, u okviru svoje nadležnosti, obrađivač podataka brinu o sigurnosti podataka te preduzimaju sve tehničke i organizacione mjere i utvrđuju pravila postupaka koji su neophodni za provođenje ovog Zakona i drugih propisa u vezi sa zaštitom i tajnošću podataka.

(2) Kontrolor i obrađivač dužni su preduzeti mjere protiv neovlaštenog ili slučajnog pristupa ličnim podacima, mijenjanja, uništavanja ili gubitka podataka, neovlaštenog prijenosa, drugih

oblika nezakonite obrade podataka, kao i mjere protiv zloupotrebe ličnih podataka. Ova obaveza ostaje na snazi i nakon završetka obrade podataka.

(3) Javni organ kao kontrolor dužan je, prema svojim nadležnostima, donijeti propis s ciljem provođenja ovog Zakona.

(4) Kontrolor i, u okviru svoje nadležnosti, obrađivač podataka dužni su napraviti plan sigurnosti podataka kojim se određuju tehničke i organizacione mjere za sigurnost ličnih podataka.

(5) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara), uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije, propisat će način čuvanja i posebne mjere tehničke zaštite.“

Pravilnik o načinu čuvanja i posebnim mjerama tehničke zaštite ličnih podataka predstavlja podzakonski akt iz člana 11. stav (5) Zakona.

Za obradu ličnih podataka podnositelja prijave iz izvještaja o imovini i interesima i dokumentacije koja se dostavlja u prilogu izvještaja, od strane Vijeća, uslov primjenjiv u ovom slučaju propisan je u članu 6. stav (1) tačka a) Zakona, prema kojem kontrolor može obrađivati lične podatke bez saglasnosti nosioca podataka: „ako vrši obradu ličnih podataka u skladu sa zakonom ili je obrada neophodna da bi se ispunile nadležnosti utvrđene zakonom“.

U skladu sa principom pravičnosti i zakonitosti, relevantan propis u ovoj pravnoj stvari je:

- Zakon o Vijeću („Službeni glasnik BiH“ br. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 i 50/24)
- Pravilnik (Službeni glasnik BiH“ br. 20/24 i 57/24),
- Uputstvo broj: 15-02-2-2853-1/2024 od 17.7.2024. godine.

Zakon o Vijeću odredbama u Poglavlju VIII (odredbe člana 82. do 86k.) reguliše pitanja koja se tiču nespojivosti dužnosti sudije i tužioca sa drugim funkcijama ili aktivnostima, te s tim u vezi obaveze dostavljanja izvještaja o imovini i interesima Vijeću, provjere podataka iz izvještaja, nadležnost za obradu podataka iz izvještaja, odgovornost sudija i tužilaca, te imunitet sudija i tužilaca.

U članu 82. Zakona o Vijeću je taksativno propisano šta predstavlja nespojivost dužnosti sudije i tužioca sa drugim funkcijama ili aktivnostima, dok je u članu 83. istog zakona propisano koje aktivnosti su spojive sa sudijskom ili tužilačkom funkcijom i koje se ne mogu podvesti pod zabrane iz člana 82. ovog zakona, a u stavu (2) ovog člana taksativno propisano koji poslovi su dozvoljeni sudiji ili tužiocu.

Dakle, svrha obrade podataka u izvještajima o imovini i interesima je utvrđena članom 82. i 83. Zakona o Vijeću, a to je utvrđivanje nespojivosti dužnosti sudije i tužioca sa drugim funkcijama ili aktivnostima, odnosno sprečavanje sukoba interesa sudija i tužilaca. Podaci koji se obrađuju u izvještaju i dokumentaciji koja se dostavlja uz izvještaj, mogu se obrađivati isključivo u navedenu svrhu, u skladu sa članom 4. stavom (1) tačka b) Zakona.

Članom 86. Zakona o Vijeću je propisano da su sudije i tužioci dužni dostavljati Vijeću svoj početni i godišnji izvještaj o imovini i interesima, uključujući i način i vrijeme sticanja i nabavnu vrijednost, o prihodima, interesima, obavezama, troškovima i garancijama za sebe, bračnog i vanbračnog partnera, roditelje i djecu i druga lica s kojima žive u zajedničkom domaćinstvu. Sadržaj predmetnog izvještaja je propisan u stavu (2) i (5) ovog člana, te u stavu (2) člana 86a. istog zakona. Shodno članu 86. stav (6) Zakona o Vijeću, izvještaj za prethodnu godinu se dostavlja na obrascu čiji oblik utvrđuje Vijeće, a uz izvještaj nosilac pravosudne funkcije prilaže

kopiju godišnje prijave poreza na dohodak, kao i druge poreske prijave i dokumente koji se odnose na podatke navedene u izvještaju. Članom 86i. Zakona o Vijeću je propisano da će Vijeće posebnim pravilnikom regulisati detalje u vezi primjene odredbi o dostavljanju izvještaja o imovini i interesima, a između ostalog, oblik obrasca izvještaja i priloge koji se uz njega podnose.

Dakle, sadržaj izvještaja, odnosno vrste i obim podataka koja se obrađuje u izvještaju o imovini i interesima su eksplicitno propisane Zakonom o Vijeću. Zakon o Vijeću je obavezao Vijeće da donese poseban pravilnik kojim će utvrditi oblik izvještaja, tj., da sačini obrazac izvještaja sa već utvrđenom vrstom i obimom podataka.

Nadležnost i ovlaštenje za obradu podataka iz izvještaja o imovini i interesima ima Odjel za provođenje postupka po izvještajima, koji Vijeće uspostavlja u okviru Sekretarijata Vijeća, a što je utvrđeno članom 86f. Zakona o Vijeću. U stavu (6) ovog člana je propisano da su zagarantovane sigurnost i privatnost informacija, komunikacija i druge bitne infrastrukture Odjela, kao i lična zaštita zaposlenih u Odjelu. Zaposleni u Odjelu dužni su čuvati sigurnost i povjerljivost informacija i komunikacija u skladu s pravilnikom koji uređuje sigurnost tajnih podataka i sigurnost zaposlenih u Odjelu, koji, na prijedlog direktora Sekretarijata donosi Vijeće, te osigurati zaštitu ličnih podataka. Taksativno definisane nadležnosti Odjela su propisane članom 86g. Zakona o Vijeću, među kojima je prikupljanje izvještaja sudija, tužilaca i članova Vijeća, provjeravanje blagovremenosti, tačnosti, cjelovitosti i istinitosti prijavljenih podataka, analiza podataka iz izvještaja u svrhu utvrđivanja nespojivih funkcija ili sukoba interesa.

U skladu sa članom 86h. Zakona o Vijeću, u svrhu praćenja rada Odjela u vezi prikupljanja, provjere i objavljivanja izvještaja, kao i praćenja cjelokupnog funkcionisanja Odjela, te praćenja disciplinskih postupaka pokrenutih na osnovu rezultata provjere izvještaja, Vijeće će angažovati stručnjake koji imaju savjetodavnu ulogu. Stručnjaci imaju neposredan i neometan pristup svim informacijama, podacima o licima i njihovim izvještajima, kao i dokumentaciji kojom raspolaže Odjel, osim podataka koji su zaštićeni propisima o zaštiti tajnih podataka.

Zakon o Vijeću je jasno propisao i način rada Odjela za provođenje postupaka po izvještajima u pogledu obrade podataka iz izvještaja, propisujući vrste kontrole podataka i kako Odjel provodi svaku od tih kontrola.

Naime, članom 86b. Zakona o Vijeću propisuje da Odjel za provođenje postupaka po izvještajima redovno provjerava tačnost, cjelovitost i istinitost prijavljenih podataka i analizira podatke iz izvještaja u svrhu utvrđivanja nespojivih aktivnosti i potencijalnog sukoba interesa. Te provjere se vrše putem formalne provjere u smislu blagovremenosti i potpunosti izvještaja, zatim redovne provjere kojom se usporedbom dostavljenih podataka provjerava postojanje srazmjernosti podataka finansijskih priliva i odliva koji su navedeni u izvještaju sudije i tužioca, te dodatne provjere u smislu usporedbe podataka navedenih u izvještaju s naknadno prikupljenim podacima na osnovu člana 86c. ovog zakona. U svrhu provjere izvještaja, Vijeće putem Odjela za provođenje postupka po izvještajima donosi i redovno revidira kriterije rizika na osnovu kojih se određuju prioriteti redovne provjere, sačinjava raspored provjere i provodi dodatna provjera. Kada je to potrebno u svrhu utvrđivanja tačnosti i potpunosti podataka iz izvještaja, Odjel za provođenje postupka po izvještajima će od sudije i tužioca zatražiti dodatne informacije i očitovanja u vezi s podacima iz njegovog izvještaja.

Provođenje dodatne provjere je regulisano članom 86c. Zakona o Vijeću, koji propisuje u kojim slučajevima se ona može provoditi. U stavu (4) ovog člana je propisano da se, prilikom provjere,

informacije mogu prikupiti iz a) javnih evidencija: matične knjige, poreske evidencije, sudske evidencije, zemljišne knjige, katastar, registri poslovnih subjekata, udruženja i fondacija, registra vrijednosnih papira, prava intelektualnog vlasništva, motornih vozila, civilnih aviona, čamaca i drugih plovila i slično, te iz b) drugih evidencija, kao što su evidencije o dugovanjima firmi, vrijednosti nekretnina ili automobila, bankovne evidencije i slično. Ostalim odredbama ovog člana je regulisan način prikupljanja informacija za potrebe dodatne provjere, shodno kojim uvijek Odjel za provođenje postupka po izvještajima pribavlja informacije neposrednim pretraživanjem elektronskih evidencija ili pisanim zahtjevom od subjekta koji posjeduje takve informacije.

Članom 86e. Zakona o Vijeću je propisano da Vijeće uspostavlja evidenciju, odnosno registar izvještaja o imovini i interesima.

Kako je već naprijed navedeno, Zakon o Vijeću u članu 86i. propisuje da će Vijeće posebnim pravilnikom regulisati detalje u vezi primjene odredbi o dostavljanju izvještaja o imovini i interesima, a između ostalog, oblik obrasca izvještaja i priloge koji se uz njega podnose. Uz donošenje ovog pravilnika je, samostalnim članom 25. Zakona o Vijeću iz 2023. godine, vezana obaveza dostavljanja prvog izvještaja o imovini i interesima za sudije i tužioce koji se zateknu na funkciji u vrijeme stupanja na snagu Zakona o Vijeću, koji rok iznosi 30 dana od dana donošenja pravilnika.

Samostalnim članom 27. Zakona o Vijeću, početak primjene navedenih odredbi člana 86. do 86e. Zakona o Vijeću, definisan je datum 28. februar 2025. godine.

Dakle, početak primjene naprijed navedenih odredbi je precizno definisan Zakonom o Vijeću.

Vijeće je donijelo **Pravilnik**, kojim je između ostalog, regulisan sadržajni okvir i postupak dostavljanja obrasca izvještaja o imovini i interesima, te postupak provjere i analize podataka iz izvještaja. Članom 18. Pravilnika je propisano da izvještaj o imovini i interesima, uključujući način i vrijeme sticanja i nabavnu vrijednost, o prihodima, interesima, obavezama, troškovima i garancijama sudija, tužilaca i članova vijeća, sadrži opće podatke, podatke o prihodima, podatke o imovini, podatke o obavezama, podatke o rashodima i ostale podatke koji su navedeni u prilogu ovog Pravilnika.

Prema članu 20. Pravilnika, obrazac izvještaja se popunjava elektronskim unosom podataka u web obrazac izvještaja koji je sastavni dio softvera za podnošenje izvještaja, a podnošenju izvještaja se pristupa putem web-aplikacije koju propiše Vijeće, koristeći korisnički račun podnosioca izvještaja. Nakon elektronskog podnošenja, podnosilac izvještaja je dužan isprintati elektronski obrazac izvještaja, potpisati i dostaviti Vijeću preporučenom poštom ili lično na adresu. Sadržaj izvještaja podnesenog elektronski i poštom ili lično na adresu Vijeća mora biti identičan. Po osiguranju uslova za upotrebu kvalifikovanog elektronskog potpisa, izvještaj potpisan kvalifikovanim elektronskim potpisom dostavlja se isključivo elektronskim putem.

Način dostavljanja izvještaja o imovini i interesima nije regulisan Zakonom o Vijeću već Pravilnikom i to da su podnosioci izvještaja dužni dostaviti isti izvještaj na dva načina, elektronski i pisani izvještaj sve do stvaranja uslova za upotrebu kvalifikovanog elektronskog potpisa.

Član 22. Pravilnika propisuje da se registar izvještaja o imovini i interesima koji uspostavlja Vijeće, vodi u elektronskom i pisanom obliku, te da se izvještaji koje Vijeće zaprimi u pisanom obliku čuvaju u Odjelu za provođenje postupaka po izvještajima u dosjeu podnosioca izvještaja i čine dio registra izvještaja. Pristup izvještajima i povezanim informacijama imaju samo zaposlenici tog Odjela, izuzetno stručni savjetnici za vanjsko praćenje rada Odjela, te ovlašteni zaposlenici Odjela za IKT u mjeri u kojoj je to neophodno za vršenje njihovih dužnosti – tehničkog održavanja i podrške elektronskom sistemu (softveru) za podnošenje izvještaja.

Provjeru informacija iz izvještaja provodi Odjel za provođenje postupaka po izvještajima. Prema odredbama člana 24. i 25. Pravilnika, provodi se formalna i redovna provjera, dok se dodatna provjera vrši tek ukoliko provedena redovna provjera izvještaja ukazuje na nesrazmjer podataka između finansijskog priliva i finansijskog odliva, i to samo u dijelu u kojem je utvrđen nesrazmjer.

U konačnici, članom 33. Pravilnika je propisano da su podnosioci zahtjeva dužni dostaviti početni izvještaj na obrascu izvještaja u roku od 90 dana od dana početka primjene odredaba člana 86. do 86c. Zakona o Vijeću, elektronskim unosom podataka u web-obrazac izvještaja. Po funkcionalnoj uspostavi, Odjel je dužan izvršiti formalnu provjeru svih izvještaja najkasnije u roku od 60 dana od dana zaprimanja izvještaja.

Obrazac izvještaja o imovini i interesima predviđa davanje saglasnosti podnosioca izvještaja za obradu ličnih podataka u svrhu provjere podataka iz izvještaja u skladu sa članom 5. Zakona.

Uputstvom se utvrđuje način popunjavanja i dostavljanja izvještaja o imovini i interesima sudija, tužilaca i članova Vijeća, kao i druga relevantna pitanja. U tački 4. Uputstva je propisano da podnosilac izvještaja uz popunjen elektronski obrazac izvještaja dostavlja kopije dokumenata (u formatu jpg. ili pdf.) koji se odnose na podatke u izvještaju, kao što su npr.:

- a) poreske prijave i dokumenti kojima se dokazuju iznosi prihoda koje ostvaruje,
- b) godišnja prijava poreza na dohodak i ugovor o zakupu kao dokaz mjesečnih prihoda po osnovu zakupa,
- c) prijava poreza po odbitku po osnovu autorske naknade/predmetni ugovor kao dokaz prihoda od prava intelektualne svojine,
- d) poreski obrazac koji je uplatilac dužan da izda ili potvrda o ukupnom uplaćenom bruto iznosu koju izdaje uplatilac kao dokaz prihoda od dividendi,
- e) računi/fakture, ugovori, dokazi o uplati i drugi relevantni dokumenti kojima se mogu dokazati rashodi pojedinačne vrijednosti preko 5.000,00 KM,
- f) ZK izvadak ili izvadak iz knjige položenih ugovora koji mogu biti dokaz prava vlasništva na nekretninama i drugim stvarnim pravima,
- g) kupoprodajni ugovor, računi/fakture, dokazi o uplati koji mogu biti dokaz za pokretnine,
- h) izvod transakcijskog računa ili potvrda banke ili druge finansijske institucije o sredstvima sa kojima nosilac pravosudne funkcije ili član Vijeća raspolaže, a kojim se mogu dokazati podaci o finansijskim sredstvima u banci ili drugim finansijskim institucijama,
- i) ugovor kojim se može dokazati da nosilac pravosudne funkcije ima policu životnog osiguranja,
- j) izvod iz registra privrednih društava ili drugog relevantnog registra kojim se može dokazati vlasništvo nad udjelima, dionicama ili drugim vrijednosnim papirima,
- k) ugovori kojim se može dokazati obaveza koju je nosilac pravosudne funkcije preuzeo (ugovor o kreditu, ugovori sa građevinskim kompanijama, ugovori sa trećim licima i dr.), te
- l) drugi dokumenti koji se odnose na podatke navedene u izvještaju.

Uputstvom za popunjavanje obrasca izvještaja o imovini i interesima sudija, tužilaca i članova Vijeća se propisuje primjer dokumenata koja podnosioci izvještaja trebaju dostaviti uz izvještaj o imovini i interesima, što je trebalo biti predmet regulisanja Pravilnika Visokog sudskog i tužilačkog Vijeća Bosne i Hercegovine u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima, i to u mjeri koja je propisana Zakonom o Vijeću.

VI. Zaključak

Predmetnom prijavom se osporava zakonitost obrade ličnih podataka u izvještaju o imovini i interesima i dokumentaciju koju treba da dostave uz izvještaj o imovini i interesima, u dijelu koji se odnosi na:

- a) obradu od strane neovlaštene organizacione jedinice Vijeća i preuranjenost obrade ličnih podataka iz izvještaja,
 - b) pretjeran obim i mjeru podataka i dokumentacije koja se zahtijeva,
 - c) nepostojanje adekvatnih mjera za sigurnost ličnih podataka koji se obrađuju iz izvještaja, te
 - d) obradu ličnih podataka članova sudija, tužilaca i članova njihove porodice s kojima žive u zajedničkom domaćinstvu u izvještaju i javno objavljivanje takvog izvještaja.
- a) Podnosioci prijave su istakli da je zaključak Vijeća usvojen na sjednici održanoj 25. i 26.9.2024. godine, kojim je utvrđena obaveza za podnosiocce izvještaja da dostave i početni izvještaj za 2023. godinu na elektronskom obrascu u roku od 90 dana, počev od 1.10.2024. godine, u suprotnosti sa članom 86g. Zakona o Vijeću. Tvrde da se tim zaključkom nadležnosti Odjela za provođenje postupka po izvještajima delegiraju Odjelu za disciplinske postupke i etiku nosilaca pravosudnih funkcija koji nema nadležnost da prikuplja izvještaje o imovini i interesima sudija i tužilaca i nikakvim zaključkom mu se ta nadležnost ne može dodijeliti, jer je to zakonska kategorija.

Vijeće je istaklo da u skladu sa svojim nadležnostima iz člana 17. Zakona o Vijeću provodi aktivnosti na uspostavi Odjela za provođenje postupka po izvještajima. Obzirom da taj Odjel nije uspostavljen u predviđenom roku, Vijeće je putem svojih stalnih tijela preuzelo obavezu implementacije svih aktivnosti vezanih za donošenje podzakonskih akata i provođenje aktivnosti na prikupljanju izvještaja, a sve s ciljem potpune funkcionalnosti Odjela po završetku procesa popunjavanja radnih mjesta u istom. Obrada podataka iz izvještaja se ne vrši u Odjelu za disciplinske postupke i etiku nosilaca pravosudnih funkcija Vijeća, te ukazuje na odredbe člana 20. Pravilnika Vijeća u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima shodno kojim je kreiran softver za podnošenje izvještaja i nakon što se isti popuni elektronskim unosom podataka u web obrazac, elektronsko podnošenje izvještaja podrazumijeva za Vijeće isključivo prijem informacije da je sudija ili tužilac podnio elektronski izvještaj Vijeću. Pristup izvještajima i povezanim informacijama, shodno članu 22. Pravilnika o izmjeni Pravilnika Vijeća u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima, imati će isključivo zaposlenici Odjela za provođenje postupka po izvještajima, izuzetno angažovani stručnjaci za vanjsko praćenje rada Odjela i disciplinskih postupaka, te ovlaštteni zaposlenici Odjela za IKT u mjeri u kojoj je to neophodno za vršenje njihove dužnosti-tehničkog održavanja i podrške elektronskom sistemu za podnošenje izvještaja. Dakle, informaciju Vijeća o popunjavanju i dostavljanju izvještaja o imovini i interesima sudija i tužilaca za 2023. godinu, putem e-mala jeste dostavio Odjel za disciplinske postupke i etiku NPF, ali isti ne vrši i nema pravo vršiti obradu ličnih podataka kako je to navedeno u prijavi.

Na osnovu dokumentacije u spisu utvrđeno je da je Odjel za disciplinske postupke i etiku nosiocima pravosudne funkcije, svim sudijama i tužiocima, e-mailom uputio informaciju o donošenju Pravilnika Vijeća u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima kojim su regulisani oblik izvještaja, uključujući priloge koji se na njega odnose, rokove i postupak podnošenja izvještaja. U informaciji je navedeno da je usvojeno i Uputstvo za popunjavanje obrasca izvještaja, te da je Vijeće usvojilo zaključak da su podnosioci izvještaja dužni dostaviti početni izvještaj na elektronskom obrascu u roku od 90 dana počev od 1.10.2024. godine.

Zahtijevanje od podnosilaca prijave, putem Odjela za disciplinske postupke i etiku nosilaca pravosudne funkcije Vijeća, da na elektronskom obrascu dostave izvještaj o imovini i interesima, nije zakonito.

Shodno naprijed navedenim odredbama Zakona o Vijeću, nadležnost za obradu podataka iz izvještaja o imovini i interesima, u svrhu utvrđivanja eventualnog sukoba interesa i nespojivosti dužnosti sudije i tužioca sa drugim funkcijama, ima isključivo Odjel za praćenja postupaka po izvještajima. Imajući u vidu da je Zakon o Vijeću jasno definisao navedeni Odjel kao nadležan, isti predstavlja zakonsku kategoriju koja se ne može mijenjati aktima niže pravne snage ili odlukama Vijeća.

S tim u vezi, logično je da navedenu obradu Vijeće započne vršiti nakon što isti Odjel bude funkcionalno uspostavljen. Prikupljanje izvještaja o imovini i interesima prije toga, bilo da se izvještaj dostavlja u elektronskom ili pisanom obliku, nije prihvatljivo sa aspekta zakonitosti obrade podataka i aspekta sigurnosti podataka iz izvještaja. Naime, zakonitost obrade podataka u predmetnom slučaju podrazumijeva obradu od strane Odjela za provođenje postupaka po izvještajima i na način koji je propisan zakonom. Ukoliko Odjel za provođenje postupaka po izvještajima nije funkcionalan, a nije, onda ne postoje uslovi pod kojima se mogu prikupljati podaci od podnosilaca prijave.

Nadalje, u nedostatku ovog Odjela, sigurnost podataka je ugrožena dostavljanjem izvještaja o imovini i interesima na zahtjev nenadležnog odjela Vijeća i što „u čekanju“ da se počnu raditi provjere po istima nije jasno definisana odgovornost za dostavljene izvještaje i način postupanja po istim.

Pristup informacijama, podacima o licima i njihovim izvještajima, kao i dokumentaciji kojom raspolaže Odjel, osim podataka koji su zaštićeni propisima o zaštiti tajnih podataka, imaju i stručnjaci koje Vijeće angažuje u svrhu praćenja rada Odjela u vezi prikupljanja, provjere i objavljivanja izvještaja, odnosno praćenja cjelokupnog funkcionisanja Odjela.

Pored navedenih odredbi Zakona o Vijeću, Pravilnikom je propisano da pristup izvještajima i povezanim informacijama imaju ovlašteni zaposlenici Odjela za IKT u mjeri u kojoj je to neophodno za vršenje njihovih dužnosti – tehničkog održavanja i podrške elektronskom sistemu (softveru) za podnošenje izvještaja.

Shodno navedenim odredbama Zakona o Vijeću i Pravilnika, ovlaštenje za obradu ličnih podataka iz izvještaja o imovini i interesima, podrazumijevajući i dio obrade koji se odnosi na prikupljanje izvještaja, imaju isključivo zaposleni u Odjelu za provođenje postupka po izvještajima. Pristup tim podacima imaju stručnjaci koji vrše provjeru rada Odjela u vezi s izvještajima i zaposlenici Odjela za IKT, u granicama posla koji obavljaju u vezi kontrole rada Odjela i tehničke podrške.

Prema članu 3. Zakona, obrada ličnih podataka podrazumijeva bilo koju radnju ili skup radnji koje se vrše nad podacima, bilo da je automatska ili ne, a posebno prikupljanje, unošenje, organiziranje, pohranjivanje, prerađivanje ili izmjenu, uzimanje, konsultiranje, korištenje, otkrivanje prijenosom, širenje ili na drugi način omogućavanje pristupa podacima, svrstavanje ili kombiniranje, blokiranje, brisanje ili uništavanje. U smislu navedene odredbe, svaka radnja na podacima predstavlja obradu ličnih podataka, što uključuje i prikupljanje izvještaja.

Dakle, obrada ličnih podataka podnosioca izvještaja od strane bilo kojeg tijela ili organizacione jedinice Vijeća suprotna je navedenim odredbama Zakona o Vijeću i predstavlja nezakonitu obradu ličnih podataka. Sve do uspostave Odjela za provođenje postupka po izvještajima, odnosno uspostavljanja potpune funkcionalnosti tog Odjela, ne može se započinjati obrada podataka iz izvještaja o imovini i interesima, što podrazumijeva i prikupljanje izvještaja u bilo kojem obliku.

Nadalje, podnosioci prijave navode da je rok za podnošenje izvještaja o imovini i interesima utvrđen članom 27. Zakona o Vijeću, koji nakon dvije izmjene ovog člana propisuje da se članovi od 86. do 86e. Zakona o Vijeću imaju primjenjivati od 28. februara 2025. godine. U obrazloženju izmjena Zakona o Vijeću u vezi prolongiranja datuma početka primjene navedenih odredbi, navodi se preduzimanje čitavog seta aktivnosti organizacione, operativne i pravne prirode kako bi se stvorili preduslovi za zakonitu primjenu propisa u praksi, a prije svega uspostavljanje Odjela za provođenje postupaka po izvještajima. Međutim, Vijeće je na sjednici održanoj 25. i 26.9.2024. godine, usvojilo i potvrdilo raniji zaključak da su podnosioci izvještaja dužni dostaviti početni izvještaj za 2023. godinu na elektronskom obrascu u roku od 90 dana, a koji počinje teći od 1.10.2024. godine, o čemu je putem Odjela za disciplinske postupke i etiku nosilaca pravosudnih funkcija Vijeća, obavijestilo sve sudije i tužioce e-mailom od 1.10.2024. godine.

S druge strane, Vijeće je istaklo da izmjenama Zakona o Vijeću nije vršena intervencija u pogledu stupanja na snagu tog zakona, već je naknadno, samo i isključivo, vršeno prolongiranje početka primjene pojedinih zakonskih odredbi (*pro futuro*) tako što je utvrđen datum primjene člana 86. do 86e. Zakona o Vijeću. Dakle, odredbe u vezi sa izvještajima o imovini i interesima su stupile na snagu, jer to nije dovedeno u sumnju ni jednom normativnom intervencijom nakon septembra 2023. godine. Kao razlog prolongiranja datuma primjene navedenih odredbi Zakona o Vijeću, Vijeće navodi da je to radi „osiguranje dodatnog vremena potrebnog za osnivanje Odjela za provođenje postupka po izvještajima“, što u ostavljenom roku nisu odobrena finansijska sredstva potrebna za potpunu primjenu zakona, te je potrebno odrediti dodatno vrijeme za osiguranje finansijskih sredstava potrebnih za potpunu primjenu zakona i već prolongirani rok dodatno prolongirati. Vijeće je u toku 2024. godine usvojilo Pravilnik Vijeća u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima iz člana 86i. Zakona, kao i zaključke u vezi dostavljanja početnog izvještaja za 2023. godinu u roku od 90 dana počev od 1.10.2024. godine, obzirom da će se obrazac izvještaja popunjavati elektronskim putem.

Shodno odredbama Zakona o Vijeću, sudije, tužioći i članovi Vijeća dužni su dostaviti Vijeću izvještaj za prethodnu godinu na obrascu čiji oblik utvrđuje Vijeće posebnim pravilnikom. Za sudije i tužioce koji se zateknu na funkciji u vrijeme stupanja na snagu Zakona o Vijeću, rok za dostavljanje izvještaja je 30 dana od dana donošenja posebnog pravilnika. Pravilnik u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima je donesen u februaru, odnosno u julu 2024. godine, te je protekom roka od 30 dana stupila na snagu obaveza dostavljanja izvještaja o imovini i interesima za sudije i tužioce koji su se zatekli na funkciji u vrijeme stupanja na snagu Zakona o Vijeću.

Analizom odredbi Zakona o Vijeću utvrđeno je da se prolongiranje početka primjene odredbi tog zakona do 28. februara 2025. godine, odnosi na član 86. do 86e. Zakona o Vijeću (izvještaj o imovini, transparentnost, provjera i analiza podataka, provođenje dodatne provjere, rezultat provjere, registar izvještaja). Prolongiranje se eksplicitno ne odnosi na obavezu dostavljanja izvještaja o imovini i interesima za sudije i tužioce koji su se zatekli na funkciji u vrijeme stupanja na snagu Zakona o Vijeću, a koja obaveza je nastala protekom roka od 30 dana od dana donošenja Pravilnika, kako je naprijed pojašnjeno.

Dakle, obaveza dostavljanja izvještaja u ovom slučaju *de iure* postoji.

Međutim, ukoliko uzmemo u obzir nespornu činjenicu da obradu podataka iz izvještaja o imovini i interesima vrši Odjel za provođenje postupka po izvještajima, koji nije uspostavljen u smislu njegove funkcionalnosti, onda sudije i tužiocima nisu u mogućnosti dostaviti svoj izvještaj jer nemaju kome, te se može zaključiti da uslovi za dostavljanje izvještaja *de facto* ne postoje.

Shodno navedenom, naložena je upravna mjera u tački I. dispozitiva Rješenja.

b) Podnosioci prijave osporavaju vrstu, obim, način obrade i zaštite ličnih podataka, ukazujući na pretjeran obim i mjeru podataka koji se obrađuju i dokumentacije koja se zahtijeva uz izvještaj o imovini i interesima, elektronski način sačinjavanja i dostavljanja predmetnog izvještaja, te traženje saglasnosti od podnosilaca izvještaja za obradu podataka iz izvještaja.

Isti u prijavi navode da je proizvoljno, nezakonito i neustavno propisivanje u tački 4. Uputstva da se potvrđivanje podataka u izvještaju vrši prilaganjem dokumenata sa primjerima koji se završavaju „drugi dokumenti koji se odnose na podatke navedene u Izvještaju“. Podnosioci prijave smatraju da je ovakvo propisivanje proizvoljno u suprotnosti sa članom 86. stav (6) Zakona o Vijeću koji propisuje da uz izvještaj nosilac pravosudne funkcije prilaže kopiju godišnje prijave poreza na dohodak, kao i druge poreske prijave i dokumente koji se odnose na podatke navedene u izvještaju.

Vijeće, s druge strane, ističe da su vrsta i obim ličnih podataka u izvještaju predviđeni članovima 86. i 86a. Zakona o Vijeću, a u članu 86i. je navedeno da Vijeće posebnim pravilnikom reguliše dodatne detalje u vezi s oblikom obrasca izvještaja, uključujući priloge koji se uz njega podnose, rokovima itd.

Analizom odredaba Zakona o Vijeću, Pravilnika i Uputstva, utvrđeno je da su u konkretnom slučaju povrijeđeni principi pravičnosti i zakonitosti, svrhe i proporcionalnosti obrade ličnih podataka.

Naime, članom 86. i 86a. stav (2) Zakona o Vijeću propisan je sadržaj izvještaja o imovini i interesima. U članu 86. stav (6) Zakona o Vijeću je propisano da nosilac pravosudne funkcije uz izvještaj prilaže kopiju godišnje prijave poreza na dohodak, kao i druge poreske prijave i dokumente koji se odnose na podatke navedene u izvještaju. Članom 86i. Zakona o Vijeću je propisano da će Vijeće posebnim pravilnikom regulisati detalje u vezi primjene odredbi o dostavljanju izvještaja o imovini i interesima, a između ostalog, oblik obrasca izvještaja i priloge koji se uz njega podnose.

Vijeće je donijelo Pravilnik kojim je propisan oblik obrasca izvještaja o imovini i interesima, ali ne i dokumentacija koja se dostavlja uz izvještaj. To je učinjeno Uputstvom za popunjavanje

obrasca izvještaja o imovini i interesima sudija, tužilaca i članova Vijeća u tački 4., na način da su navedeni primjeri dokazne dokumentacije koja se treba dostaviti, uz mogućnost dostavljanja i drugih dokumenata koji se odnose na podatke iz izvještaja.

U skladu sa principom pravičnosti i zakonitosti, sadržaj izvještaja o imovini i interesima je decidno propisan Zakonom o Vijeću i bez mogućnosti da se utvrđeni obim podataka dalje proširuje, pa čak i smanjuje, bilo kojim podzakonskim aktom ili odlukom Vijeća. Ono što je Vijeće bilo dužno je da donese Pravilnik, kojim će propisati samo oblik obrasca izvještaja na osnovu zakonski utvrđenih vrsta podataka. Tim Pravilnikom je trebalo jasno i decidno utvrditi i vrstu dokumentacije koja se dostavlja uz izvještaj, bez ostavljanja mogućnosti za proizvoljnost u zahtijevanju dokumentacije od podnosilaca izvještaja. Obzirom da je članom 86. stav (6) Zakona o Vijeću propisano da se uz izvještaj treba dostaviti kopija godišnje prijave poreza na dohodak, te druge poreske prijave i dokumente koji se odnose na podatke navedene u izvještaju, to je Pravilnikom trebalo propisati koju je vrstu poreske dokumentacije, pored godišnje poreske prijave, podnosilac izvještaja dužan dostaviti.

Nadalje, vrsta dokumentacije koja se treba dostaviti uz izvještaj o imovini i interesima se treba utvrditi uzimajući u obzir i redovan način vršenja provjere informacija navedenih u izvještaju, a koja se provodi tako što se vrši usporedba dostavljenih podataka (a ne dokumentacije) i utvrđuje srazmjernost podataka finansijskih priliva i odliva koji su navedeni u izvještaju. Tek ukoliko redovna provjera izvještaja ukazuje na nesrazmjer podataka između finansijskog priliva i finansijskog odliva, i to samo u dijelu u kojem je utvrđen nesrazmjer, izvršit će se dodatna provjera neposrednim uvidom u javne i druge evidencije ili pisanim zahtjevom od subjekta koji posjeduje potrebne informacije, od strane službenika Odjela za provođenje postupka po izvještajima. Na taj način bi se izbjeglo stvaranje posebnog opterećenja za podnosioca izvještaja u pogledu dostavljanja dokumentacije a koju svakako nisu u obavezi dostaviti.

Vrsta i obim dokumentacije koja se traži od podnosilaca izvještaja implicira da se obrada podataka iz izvještaja, odnosno dokazne dokumentacije vrši u svrhu utvrđivanja porijekla imovine, a ne sukoba interesa i nespojivosti dužnosti sudija i tužilaca sa drugim dužnostima. U tom smislu je utvrđeno da se u konkretnom slučaju radi o kršenju principa svrhe i proporcionalnosti.

Agencija je ranije vodila postupak u odnosu na Vijeće u vezi obrade ličnih podataka sudija i tužilaca u postupku podnošenja, provjere i obrade finansijskih izvještaja sudija i tužilaca, u kojem je donijela Rješenje broj: UP1 03-1-37-5-4-4/19 od 5.3.2019. godine, koje je potvrđeno u upravnom sporu odlukom Suda Bosne i Hercegovine. U navedenom Rješenju je ukazano na proizvoljnost u obradi ličnih podataka u pogledu načina i obima koji je propisan tadašnjim Pravilnikom Vijeća, te na prevazilaženje granica ovlaštenja obrade podatka koje su Vijeću date Zakonom o Vijeću i drugim zakonskim propisima. Istim Rješenjem je utvrđeno da „Osim obrade ličnih podataka u svrhu sprječavanja sukoba interesa sudija i tužilaca, iz Pravilnika proizilazi i obrada ličnih podataka u svrhu ispitivanja porijekla imovine i utvrđivanja finansijskog disbalansa koji se ne može opravdati. (član 11. i 16. Pravilnika). Dakle, odredbe Pravilnika znatno proširuju svrhe obrade ličnih podataka u odnosu na onu koja je legitimna prema odredbama Zakona o VSTV.“ U Rješenju je također navedeno: „Zakon o VSTV u fokus stavlja dužnosti odnosno funkcije sudija i tužilaca koje bi ih mogle dovesti u sukob interesa te finansijske izvještaje u vezi sa aktivnostima izvan dužnosti sudije i tužioca uključujući iznose koje su naplatili. Suprotno tome, Pravilnik fokus usmjerava na finansije i imovinu sudija i

tužilaca, vršenje provjera svih finansijskih priliva i odliva, štednje, poklona, kredita, pozajmica, nekretnina, vozila, troškova života, zaposlenju srodnika i slično. “

Isto se odnosi i na predmetni slučaj gdje su Uputstvom propisani primjeri dokazne dokumentacije koju su podnosioci izvještaja dužni dostaviti uz izvještaj o imovini i interesima.

Uputstvo predstavlja akt niže pravne snage (sekundarni propisi) kojim se daje uputa za postupanje u pogledu načina izvršenja zakona ili drugog propisa. Uputstvom se ne mogu propisivati i stvarati veće obaveze niti davati veća prava od onih koji su propisani zakonom.

Ono što je naročito zabrinjavajuće je moguća proizvoljnost u postupanju kod provjere svakog pojedinačnog izvještaja, koja može biti određena različitim faktorima, pa između ostalog i time ko je podnosilac izvještaja. Isto se ogleda u činjenici da Pravilnikom nije propisana dokumentacija koja se obavezno dostavlja uz izvještaja na naprijed opisani način, zatim u tome što su Uputstvom propisani primjeri moguće dokumentacije i na kraju, što je posljednjom stavkom tačke 4. Uputstva propisano da se mogu dostaviti i „drugi dokumenti koji se odnose na podatke navedene u Izvještaju“.

Zakon o Vijeću je jasno propisao sadržaj izvještaja i u tom smislu vrstu podataka koji se obrađuju, te obavezao Vijeće da donese poseban pravilnik kojim će već propisani sadržaj staviti u određenu formu i utvrditi prilog koji se treba dostaviti uz izvještaj iz sfere porezne dokumentacije. Na taj način se otklanja mogućnost za proizvoljno i arbitrarno kreiranje pravila za obradu ličnih podataka, te se postiže pravna sigurnost, izvjesnost i predvidivost. U konkretnom slučaju nije postupljeno na takav način.

Zahtjev Vijeća, koji je putem e-maila uputio svim nosiocima pravosudnih funkcija, za dostavljanje izvještaja o imovini i interesima u elektronskom obliku je također, suprotan naprijed navedenim principima obrade ličnih podataka.

Naime, Zakon o Vijeću nije propisao formu dostavljanja izvještaja o imovini i interesima, dok je Pravilnikom propisana obaveza dostavljanja identičnog izvještaja u elektronskoj i materijalnoj formi potpisan od strane podnosioca izvještaja.

Shodno Pravilniku, obrazac izvještaja popunjava se elektronskim unosom podataka u web-obrazac izvještaja koji je sastavni dio softvera za podnošenje izvještaja, kojem se pristupa putem web-aplikacije, koristeći korisnički račun podnosioca izvještaja. Popunjen elektronski obrazac izvještaja, podnosilac izvještaja je dužan isprintati, potpisati i dostaviti Vijeću. Izvještaj u elektronskom i pisanom obliku moraju biti identični. Po osiguranju uslova za upotrebu kvalifikovanog elektronskog potpisa, izvještaj potpisan kvalifikovanim elektronskim potpisom dostavlja se isključivo elektronskim putem.

U e-mailovima koje je Vijeće uputilo svim sudijama i tužiocima, traži se dostavljanje izvještaja o imovini i interesima samo u elektronskom obliku.

Međutim, ukoliko nisu ispunjeni zakonski uslovi za upotrebu kvalifikovanog potpisa na način kako je to regulisano Zakonom o elektronskom potpisu („Službeni glasnik BiH“ br. 91/06), postavlja se pitanje utvrđivanja vjerodostojnosti dostavljenog izvještaja i autentifikacije podnosioca istog.

Dakle, Pravilnikom se ne može propisivati obaveza dostavljanja izvještaja u elektronskom obliku a da prethodno nisu ispunjeni uslovi za primjenu kvalifikovanog elektronskog potpisa. Takva obrada podataka je nezakonita.

Pored toga što je zahtjev Vijeća suprotan Zakonu o elektronskom potpisu, suprotan je i Pravilniku koji propisuje obavezu dostavljanja izvještaja o imovini i interesima u materijalnom obliku. U tom smislu, upitno je na koji način bi Vijeće postupilo i ostvarilo sigurnost podataka iz izvještaja ukoliko bi jedan dio podnosilaca izvještaja dostavio svoj izvještaj u oba predviđena oblika, imajući u vidu da Odjel za postupanje u postupcima po izvještajima nije u funkciji.

U smislu naprijed navedenog, propisivanje obaveze i zahtijevanje dostavljanja elektronskog i pisanog izvještaja predstavlja nezakonitu i prekomjernu obradu podataka, što u konačnici utiče i na sigurnost podataka.

Podnosioci prijave su ukazali da je Pravilnikom propisan obrazac izvještaja o imovini i interesima koji se završava izjavom i saglasnošću za obradu ličnih podataka podnosioca izvještaja što je protivzakonito, jer predmetna saglasnost nije kvalitetna i u suprotnosti je sa definicijom „saglasnost nosioca podataka“ iz člana 3. Zakona, a posljedično i sa članom 5. i 6. Zakona.

Vijeće se nije očitovalo u pogledu ovih navoda podnosilaca prijave.

Shodno zakonskoj definiciji, saglasnost nosioca podataka je svaka konkretna i svjesna naznaka želje nosioca podataka data slobodnom voljom kojom nosilac podataka daje svoj pristanak da se njegovi lični podaci obrađuju. To znači da saglasnost za obradu ličnih podataka treba da bude dobrovoljna, nedvosmislena i informativna u smislu pojedinosti obrade ličnih podataka, a može se ogledati u pismenoj izjavi, usmenoj izjavi ili ponašanju koje jasno pokazuje da nositelj podataka prihvata predloženu obradu svojih ličnih podataka. Međutim, saglasnost se ne može smatrati dobrovoljnom ukoliko nosilac podataka nema istinski ili slobodan izbor ili nije u mogućnosti odbiti ili povući saglasnost bez posljedica. Saglasnost koja je data pod bilo kakvom prisilom ili pritiskom ne može se smatrati pravno valjanom. Kako bi se osigurala dobrovoljnost saglasnosti, ne bi smjela postojati neravnoteža u odnosu između kontrolora i nositelja podataka.

U kontekstu predmetnog slučaja, svaki pojedinac odlučuje o davanju svoje saglasnosti za provjeru podataka koje je dostavio u izvještaju, što čini besmislenim norme Zakona o Vijeću.

Nadalje, Zakon u članu 6. propisuje uslove kada kontrolor može obrađivati lične podatke bez saglasnosti, a jedan od tih uslova je propisan u tački a) i glasi: „*ako vrši obradu ličnih podataka u skladu sa zakonom ili je obrada neophodna da bi se ispunile nadležnosti utvrđene zakonom*“. Imajući u vidu da je obrada ličnih podataka u konkretnom slučaju regulisana Zakonom o Vijeću, to saglasnost kao pravni osnov obrade podataka u ovom slučaju nije primjenjiva.

Kontrolori iz javnog sektora (institucije, organi, ustanove i drugi) osnovani su zakonom i njihov rad je regulisan zakonom i podzakonskim aktima. Primjena saglasnosti kao pravnog osnova za obradu ličnih podataka od strane ovih kontrolora je moguća ukoliko je relevantnim zakonom propisana takva mogućnost obrade ličnih podataka. U drugim slučajevima, saglasnost za obradu ličnih podataka je irelevantna. U tom kontekstu, propisivanje saglasnosti u obrascu izvještaja o imovini i interesima je bespredmetno obzirom da Zakon o Vijeću ne propisuje takvu mogućnost niti propisuje situaciju u kojima nosioci pravosudne funkcije mogu odbiti da daju svoju

saglasnost za provjeru podataka iz izvještaja niti na koji će način Vijeće provjeriti informacije iz izvještaja o imovini i interesima u slučaju da nosioci pravosudne funkcije odbiju dati svoju saglasnost.

Imajući u vidu shvatanje Vijeća o saglasnosti podnositelaca izvještaja o imovini i interesima za provjeru podataka iz istog, postavlja se razumno pitanje mogućnosti provjere podataka iz izvještaja i utvrđivanja postojanja eventualnog sukoba interesa za podnosiocima izvještaja koji odbiju dati svoju saglasnost.

Dakle, na ovakav način se dovodi u pitanje integritet cjelokupnog instituta sukoba interesa, odnosno nespojivosti dužnosti sudije i tužioca sa drugim dužnostima.

Shodno navedenom, naložena je upravna mjera u tački II. dispozitiva Rješenja.

c) Podnosioci prijave tvrde da Vijeće nije preduzelo sve tehničke i organizacijske mjere u cilju zaštite ličnih podataka kada je u pitanju registar izvještaja i podataka iz izvještaja o imovini i interesima, obzirom da je Plan sigurnosti ličnih podataka Vijeća iz 2011. godine a navedeni registar je uspostavljen 1.10.2024. godine.

Na ove tvrdnje, Vijeće je navelo da je pored Plana sigurnosti ličnih podataka u Vijeću broj: 08-2-1365/2011 od 8.4.2011. godine, donijelo i usvojilo Politiku sigurnosti pravosudnog informacionog sistema Bosne i Hercegovine, Odluku o usvajanju Politike sigurnosti informacija i upravljanja informacijsko-komunikacijskim servisima Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, Odluku o minimalnim mjerama fizičke i tehničke zaštite prostorija Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, te je certificirano certifikatima za informacijsku sigurnost.

Uvidom u Plan sigurnosti ličnih podataka Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine je utvrđeno da je isti uopšten i u dovoljnoj mjeri ne propisuje konkretne mjere za sigurnost podataka koje obrađuje Vijeće.

Shodno članu 3. Pravilnika o načinu čuvanja i posebnim mjerama tehničke zaštite ličnih podataka, način čuvanja ličnih podataka podrazumijeva poduzimanje organizacijskih i tehničkih mjera zaštite ličnih podataka, te sačinjavanje plana sigurnosti ličnih podataka. u članu 4. istog Pravilnika je propisano da organizacijske mjere zaštite ličnih podataka, općenito, obuhvataju: informisanje i obuku zaposlenih koji rade na obradi ličnih podataka, fizičke mjere zaštite radnih prostorija i opreme u kojima se vrši obrada ličnih podataka, sprečavanje neovlaštenog umnožavanja, kopiranja i prepisivanja ličnih podataka, uništavanja ličnih podataka i drugo. Nakon prijema u radni odnos, a prije otpočinjanja obavljanja radnih dužnosti, svako lice koje će u okviru poslova i zadataka obrađivati lične podatke upozna se sa mjerama zaštite ličnih podataka. Prije neposrednog otpočinjanja obavljanja poslova vezanih za obradu ličnih podataka, kontrolor dodatno upozna zaposlenog sa konkretnim obavezama po pitanju zaštite ličnih podataka. Ove odredbe su od naročitog značaja za Vijeće u momentu uspostavljanja registra izvještaja obzirom na nova zapošljavanja i stavljanje u funkciju Odjela za provođenje postupaka po izvještajima, pri tome uzevši u obzir vrste i obim podataka koji će se obrađivati u tom Odjelu.

U članu 6. Pravilnika o načinu čuvanja i posebnim mjerama tehničke zaštite ličnih podataka je propisano da plan sigurnosti sadrži organizacijske i tehničke mjere kojima se mora osigurati principi povjerljivosti, integriteta, raspoloživosti, transparentnosti, autentičnosti, mogućnost

revizije. Plan sigurnosti mora sadržavati kategorije ličnih podataka koje se obrađuju i popis instrumenata zaštite, odnosno koje su to organizacijske i tehničke mjere zaštite ličnih podataka koje kontrolor obrađuje. Plan sigurnosti mora biti sačinjen u pismenoj formi, ažuriran i stalno dostupan Agenciji.

Analizom odredbi Plana sigurnosti Vijeća utvrđeno je da isti ne sadrži kategorije ličnih podataka koje se obrađuju u Vijeću općenito niti u registru izvještaja u okviru kojeg se obrađuju lični podaci nosilaca pravosudnih funkcija. Šta više, registar izvještaja kao posebna zbirka ličnih podataka nije obuhvaćen Planom sigurnosti Vijeća i u odnosu na isti nisu definisane organizacijske i tehničke mjere za sigurnost ličnih podataka.

Registar izvještaja predstavlja novu zbirku ličnih podataka uspostavljenu Zakonom o Vijeću i u okviru koje je definisan način obrade ličnih podataka istim zakonom. Uspostavljanjem registra izvještaja Vijeće je bilo u obavezi da ažurira Plan sigurnosti i istim propiše mjere za sigurnost ličnih podataka koje se obrađuju u toj zbirci ličnih podataka.

Uspostava sistema sigurnosti podataka zahtijeva donošenje kvalitetnog plana sigurnosti, na koji način bi se ostvarila zaštita ličnih podataka. Odredbe člana 11. zahtijevaju kontinuirano praćenje i procjenu adekvatnosti mjera i njihovo poboljšanje, uzimajući u obzir sve okolnosti koje mogu uticati na sigurnost ličnih podataka, kao što je automatizacija obrade i unapređenje informacionih sistema, edukacija zaposlenih, razvoj kontrolora itd. To kontrolor mora uzeti u obzir naročito ukoliko obrađuje posebnu kategoriju ličnih podataka kada mora preduzeti dopunske tehničke i organizacione mjere. Nepreduzimanjem adekvatnih mjera zaštite ličnih podataka, neopravdano se povećava rizik za sigurnost ličnih podataka, čime bi se mogla povrijediti neka od prava nosilaca podataka.

U smislu navedenog, potrebno je da Vijeće izvrši procjenu adekvatnosti postojećih i potrebe usvajanja novih mjera sigurnosti, u odnosu na moguće i opravdane rizike koje nosi informatizacija i uvođenje različitih sistema u proces obrade ličnih podataka pacijenata. U zavisnosti od takve procjene, potrebno je korigovati postojeće i/ili propisati nove tehničke i organizacione mjere za sigurnost ličnih podataka. To je naročito bitno iz razloga što je Plan sigurnosti Vijeća donesen 2011. godine i nije nikada ažuriran, u krajnjoj liniji sa uspostavom registra izvještaja.

Kako je obrada ličnih podataka kontinuiran proces, to je i Plan sigurnosti podložan periodičnoj provjeri adekvatnosti propisanih mjera, pa samim tim prilagođavanju i ažuriranju u zavisnosti od trenutne situacije u kojoj se kontrolor nalazi. Sačinjavanjem plana sigurnosti na način propisan navedenim Pravilnikom, te njegovom adekvatnom primjenom, osigurat će se kontrola obrade ličnih podataka.

Politika sigurnosti pravosudnog informacionog sistema Bosne i Hercegovine, Odluka o usvajanju Politike sigurnosti informacija i upravljanja informacijsko-komunikacijskim servisima Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, Odluka o minimalnim mjerama fizičke i tehničke zaštite prostorija Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, mogu biti dio Plana sigurnosti te ih je kao takve potrebno integrirati u postojeći Plan sigurnosti.

Shodno navedenom, naložena je upravna mjera u tački III. dispozitiva Rješenja.

d) Dopunom prijave se osporava usklađenost člana 86. Zakona o Vijeću sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i Zakonom, jer je odredbama navedenog člana propisana obrada ličnih podataka sudija, tužilaca i njihovog bračnog i vanbračnog partnera, roditelja i djece i drugih lica s kojima žive u zajedničkom domaćinstvu, te izlaganje informacija o njihovoj imovini i interesima javnosti.

Kako je naprijed istaknuto, Agencija nije tražila izjašnjenje na dopunu prijave obzirom da se ista odnosi na činjenice koje su propisane Zakonom o Vijeću, pa se predmet iste može riješiti bez izjašnjenja Vijeća.

U članu 82. Zakona o Vijeću je regulisana zabrana vršenja nespojive funkcije sa funkcijom sudije i tužioca na način da su propisane funkcije i aktivnosti koje isti ne smiju vršiti, osim dodatnih aktivnosti iz člana 83. stav (2) Zakona o Vijeću. Odredbe člana 86. Zakona o Vijeću propisuju obavezu za sudije i tužioce da dostave svoj izvještaj o imovini i interesima, koji obuhvata i informacije o imovini i interesima njihovog bračnog i vanbračnog partnera, roditelja i djece i drugih lica s kojima žive u zajedničkom domaćinstvu. Istim članom, te članom 86a. stav (2) Zakona o Vijeću je propisan sadržaj izvještaja.

Članom 86a. Zakona o Vijeću je propisana i transparentnost izvještaja koja se ostvaruje objavljivanjem istog na internetskoj stranici Vijeća, osim podataka koji se odnose na maloljetna lica, jedinstveni matični broj, adresu imovine, brojeve bankovnih računa i druge finansijske identifikacijske brojeve, pojedinačne iznose gotovog novca u posjedu lica iz izvještaja, te registarske oznake vozila. Također, godišnja prijava poreza na dohodak i drugi prilozi uz izvještaj nisu dostupni javnosti.

Obrada ličnih podataka podnosilaca prijave i članova njihovog domaćinstva, u konkretnom slučaju se vrši u skladu sa principom pravičnosti i zakonitosti iz člana 4. stav (1) tačka a) Zakona, obzirom da se lični podaci istih vrše u skladu sa Zakonom o Vijeću i da je takva obrada neophodna da bi se ispunile nadležnosti Vijeća utvrđene tim zakonom.

Naime, Zakonom o Vijeću su decidno propisane vrste podataka koji se obrađuju u izvještaju o imovini, na koji način je utvrđena mjera i obim ličnih podataka u istom. Prilikom donošenja ovog zakona, zakonodavac je cijenio neophodnost obima i mjere podataka čijom obradom bi se ostvarila svrha obrade istih, a to je provjera i utvrđivanje eventualnog sukoba interesa i nespojivost dužnosti sudije i tužioca sa drugim dužnostima.

Također, zakonodavac je utvrdio neophodnom i obavezu objavljivanja dostavljenog izvještaja o imovini i interesima sudija i tužilaca, u svrhu „jačanja integriteta, transparentnosti i povjerenja javnosti u rad pravosuđa, te radi sprječavanja sukoba interesa i drugih nedopuštenih uticaja u vršenju funkcije u pravosuđu“ (član 86a. stav (1) Zakona o Vijeću).

Agencija cijeni da obradom podataka na način propisan naprijed navedenim normama Zakona o Vijeću nije, odnosno neće doći do povrede člana 8. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama u Ustava Bosne i Hercegovine. Prema praksi Evropskog suda za ljudska prava, uslovi za zakonitu obradu ličnih podataka su da je obrada propisana zakonom u smislu kvalitete, predvidivosti i pristupačnosti zakona, da se vrši u jednom od legitimnih ciljeva i da je neophodna u demokratskom društvu.

Zakon o Vijeću je javno dostupan objavljivanjem u službenom glasilu Bosne i Hercegovine i na web stranici Vijeća. Ovaj zakon jasno i precizno propisuje obavezu sudija i tužilaca u pogledu dostavljanja izvještaja o imovini i interesima, pojedinosti u vezi dostavljanja izvještaja, kao i posljedice nedostavljanja istog. Zakon o Vijeću ne ostavlja mogućnost bilo kakvih diskrecionih odluka Vijeća u vezi ispunjavanja obaveze sudija i tužilaca, što ga čini jasnim, preciznim i predvidivim, pa samim tim i zakonitim.

Općenito, sukob interesa predstavlja sukob između javnog i privatnog interesa u situacijama u kojim javni službenik (u ovom slučaju sudija, tužilac i član Vijeća) ima privatni interes koji bi mogao negativno uticati na izvršavanje njegovih službenih dužnosti i odgovornosti. To su situacije u kojima javni službenik, za vrijeme obavljanja javne službe, dolazi u priliku da svojom odlukom ili drugim djelovanjem pogoduje sebi ili bliskim osobama, društvenim organizacijama i slično, i na taj način naruši javni interes. Takve pojave su štetne za društvo općenito i škode razvoju društva u svakom smislu, demokratskom, ekonomskom, političkom itd. Privatni interes javnih službenika se ne smije staviti iznad javnog interesa.

U smislu naprijed navedenog, obaveza dostavljanja izvještaja o imovini i interesima je propisana Zakonom o Vijeću kao mjera djelotvornog sprečavanja postojećeg ili novonastalog sukoba interesa. Transparentnost izvještaja o imovini i interesima njegovim objavljivanjem na internet stranici Vijeća, između ostalog, utiče na stvaranje i jačanje povjerenja građana u odgovornost i čestitost javnih službenika u obavljanje javne dužnosti i odgovornosti.

Zakon o Vijeću je odredbama člana 86. i 86a. utvrdio postojanje legitimnog javnog interesa i neophodnost za obradu ličnih podataka sudija, tužilaca i članova Vijeća, kao i podataka članova njihovog domaćinstva kroz izvještaj o imovini i interesima, te za objavljivanje tog izvještaja uz izuzetak podataka kojima bi se značajnije moglu uticati na privatnost lica iz izvještaja.

Pitanje korupcije u Bosni i Hercegovini je jedno od gorućih pitanja općenito, pa je za Agenciju opravdan legitiman zahtjev za provjerom imovnog stanja nosilaca pravosudne funkcije i članova njihovih porodica u cilju sprečavanja bilo kakvih nezakonitih aktivnosti, jačanja integriteta pravosuđa i vjere građana u pravosuđe.

Dakle, uslov legitimnosti obrade podataka i neophodnosti u demokratskom društvu su neupitni.

Imajući u vidu naprijed navedeno, Agencija je ocijenila da neosnovani zahtjevi iz dopune prijave koji se odnose na trajnu zabranu obrade ličnih podataka podnosilaca prijave i upozorenje Vijeća da prikupljanje i obrada ličnih podataka članova udruženja na način opisan u članu 86. stav (2) tačka a) Zakona o Vijeću nije u skladu sa Zakonom.

Na osnovu naprijed navedenog utvrđeno je da je Vijeće traženjem od podnosilaca prijave da dostave izvještaj o imovini i interesima prije uspostavljanja funkcionalnog Odjela za provođenje postupaka po izvještajima o imovini i interesima, traženja da uz izvještaj dostave dokumentaciju propisanu tačkom 4. Uputstva, traženjem od podnosilaca prijave da dostave izvještaj u elektronskom obliku bez validnog elektronskog potpisa, traženjem od podnosilaca prijave saglasnost za obradu njihovih ličnih podataka iz izvještaja, te nedefinisanjem jasnih i konkretnih mjera tehničke zaštite ličnih podataka Planom sigurnosti, postupilo suprotno odredbama Zakona o Vijeću, na koji način je došlo do povrede principa pravičnosti i zakonitosti, svrhe i proporcionalnosti iz člana 4. tačka a), b) i c) Zakona, te odredbi o sigurnosti podataka iz člana 11. Zakona.

Shodno navedenom, na osnovu člana 40. stav (2) tačka a) Zakona i člana 78. Zakona o upravi, riješeno je kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine može izjaviti žalbu direktoru Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini u roku od 8 dana od dana prijema rješenja

I n s p e k t o r

xy

Dostaviti:

- Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Kraljice Jelene br. 88
71 000 Sarajevo
- Udruženje tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine
putem advokata Petra Kovačevića
xy
xy
- Udruženje sudija Federacije Bosne i Hercegovine
Udruženje sudija u Bosni i Hercegovini
Udruženje sudija Republike Srpske
Udruženje tužilaca Republike Srpske
Udruženje sudija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine
putem Advokatskog društva „Ademović, Nožica i partneri“ d.o.o. Sarajevo
xy
71 000 Sarajevo
- Spis predmeta